

KOMUNITNÝ PLÁN

sociálnych služieb mesta Skalica

2024 - 2031

MESTO SKALICA
Námestie slobody 10
909 01 Skalica

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica na obdobie rokov 2024 - 2031

Názov:	**Komunitný plán mesta Skalica na obdobie rokov 2024 - 2031**
Územné vymedzenie:	mesto Skalica, okres Skalica, Trnavský samosprávny kraj
Dátum schválenia KPSS:	13.12.2023
Dátum účinnosti od:	01.01.2024
Dátum platnosti do:	31.12.2031
Publikovaný verejne:	02.01.2024

Príhovor

Vážení občania,

predstavujem Vám strategický dokument Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica, ktorý bol vypracovaný v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č.455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Komunitný plán je strednodobý programový a rozvojový dokument, ktorého dôležitou súčasťou je určenie potrieb sociálnych služieb na základe vyjadrení občanov, záujmových skupín a ďalších subjektov na území mesta.

Hlavnou úlohou komunitného plánu je rozvoj a plánovanie sociálnych služieb pre potreby komunity tak, aby zodpovedali špecifikám nášho mesta a potrebám našich občanov. Spracovaním komunitného plánu samospráva napĺňa nielen požiadavky legislatívneho rámca, ale zároveň deklaruje záujem a rozvoj sociálnych služieb na území mesta ako predpoklad pre rast kvality života obyvateľov mesta, a to najmä špecifických skupín, ktoré predstavujú najzraniteľnejších obyvateľov v meste.

Našou snahou bude, aby sme pre občanov nášho mesta v nasledujúcich rokoch postupne zabezpečovali zadefinované ciele v tomto komunitnom pláne, aby sme zabezpečovali sociálne služby na základe požiadaviek a záujmu občanov či už pomocou vlastných zriadených alebo založených poskytovateľov sociálnych služieb alebo pomocou neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Na tieto služby je potrebné získavať aj rôzne finančné zdroje ako napr. z vlastného rozpočtu, od štátu, eurofondov, donorov alebo sponzorov. Vďaka týmto zdrojom a prostredníctvom tohto dokumentu vieme adresnejšie a efektívnejšie zadefinovať konkrétne druhy sociálnych služieb a následne pristupovať k ich realizácii, či budovaniu.

Spracovaný komunitný plán je smerodajným podkladom pre odborníkov, ktorí chcú moderným spôsobom zasiahnuť do komunity. Práve tento dokument by mal otvárať dostupnosť realizácie myšlienok a nápadov širokej verejnosti v našom meste.

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na príprave komunitného plánu sociálnych služieb, verím, že je spracovaný pre naše mesto tak, aby sa kvalita života obyvateľov zlepšila.

Mgr. Oľga Luptáková
primátorka mesta

Obsah

1 Teoretická časť 5

1.1 Vymedzenie pojmov a skratiek 8
1.2 Vymedzenie východiskových podkladov 10
1.3 Vymedzenie cieľa 19

2 Analytická časť 19

2.1 Vymedzenie prístupov k analýze 19
2.2 Identifikácia cieľových skupín 20
2.3 Analýza demografických údajov 20
2.3.1 Osoby bez prístrešia 23
2.3.2 Marginalizované komunity 25
2.3.3 Bytová problematika 25
2.3.4 Vzdelanostná úroveň a vzdelávacie inštitúcie 27
2.3.5 Príspevky poskytované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny 31
2.3.6 Zamestnávanie občanov so zdravotným znevýhodnením 32
2.4 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v meste Skalica 33
2.4.1 Sociálne služby krízovej intervencie 34
2.4.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi 37
2.4.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku 38
2.4.4 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií 44
2.4.5 Podporné služby 45
2.5 Financovanie sociálnych služieb 48
2.6 SWOT analýza vybraných oblastí 49
2.7 Prieskum v rámci prípravy KPSS 54

3 Návrhová časť 55

3.1 Strategická vízia KPSS 55
3.2 Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode mesta 55
3.3 Plán realizácie 57
3.4 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb 70
3.5 Komunikačná stratégia 70

4 Použité dokumenty, normy a literatúra 71

1 Teoretická časť

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica je vypracovaný na obdobie rokov 2024 – 2031 (ďalej len „KPSS“). Predstavuje strednodobý až dlhodobý strategický dokument, ktorý je schvaľovaný mestským zastupiteľstvom. Nadväzuje najmä na predchádzajúci komunitný plán, ktorý bol vypracovaný na obdobie rokov 2020 – 2023, ktorého platné časti zostávajú zachované aj v tomto dokumente. Ďalej sa opiera o celý rad iných dokumentov a niektoré zákony, ktoré sú uvedené v ďalšom texte. Je spracovaný v súlade s požiadavkami Zákona NR SR č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.448/2008 o sociálnych službách“). Napriek tomu, že je determinovaný celým radom iných dokumentov, legislatívou a schvaľovaním na úrovni miestnej samosprávy, nie je uzavretým dokumentom, a preto ho bude možné meniť a dopĺňať. Aktualizácia cieľov a opatrení v komunitnom pláne sociálnych služieb podlieha schváleniu mestským zastupiteľstvom.

Základnú charakteristiku tohto dokumentu tvorí otvorenosť, ktorá znamená, že je možné ho každý rok prehodnocovať a aktualizovať. Na tomto sa podieľajú nielen poslanci, komisie ako poradné orgány mestského zastupiteľstva a oddelenia mestského úradu, ale aj obyvatelia mesta.

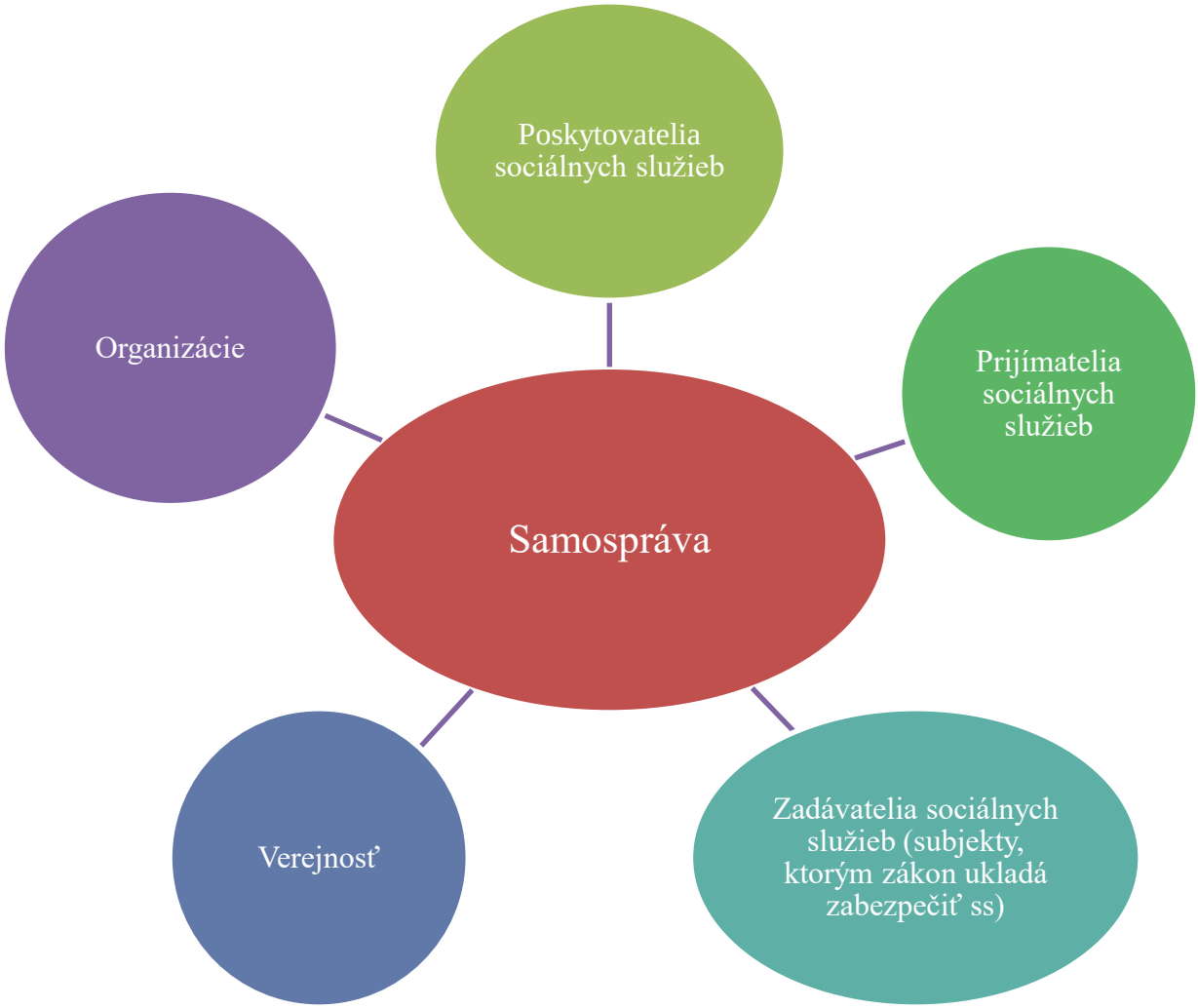
Komunitný plán sociálnych služieb má tri časti. V prvej časti sú uvedené teoretické východiská, podklady a ciele dokumentu tak, aby si mohol každý čitateľ vytvoriť základný rámec vedomostí o tom, aký dokument drží v ruke, čo ovplyvňovalo jeho tvorbu a na základe čoho ho môže v budúcnosti posudzovať a predkladať ďalšie podnety.

Druhá časť je zameraná na posúdenie stavu, na ktorý by mal reagovať. Ide o analytickú časť, ktorá sa týka demografických údajov, požiadaviek obyvateľov mesta, stavu existujúcich sociálnych služieb a ďalších okolností, ktoré sú pre rozvoj sociálnych služieb dôležité. Táto časť aktualizuje vývoj v meste, ktorý bol zachytený v predchádzajúcom komunitnom pláne.

Tretia časť obsahuje návrh na riešenie existujúcej alebo v blízkej budúcnosti očakávanej situácie. Táto časť má postupne prechádzať v konkrétne opatrenia a ich realizáciu. V priebehu nasledujúcich rokov bude realizácia komunitného plánu vyhodnocovaná raz za rok a na základe reálnych výsledkov sa budú prijímať ďalšie opatrenia. Obsahuje tiež tie opatrenia, ktoré zostali v platnosti z predchádzajúceho komunitného plánu.

Subjekty komunitného plánovania

V rámci plánovania je potrebná spolupráca viacerých subjektov. Základnými subjektami komunitného plánovania sú zadávatelia, poskytovatelia sociálnych služieb, prijímatelia sociálnych služieb, verejnosť a ďalšie organizácie.



Organizácia procesu komunitného plánovania časový harmonogram

Apríl-máj	Vytvorenie a menovanie hlavnej pracovnej skupiny, rozdelenie kompetencií
Máj	Informácia o začatí prípravy spracovania KPSS na obdobie rokov 2024-2031
Máj - jún	Dotazník
Máj	Verejné stretnutie k tvorbe KPSS , SWOT analýza
Júl-august	Vyhodnotenie dotazníka - zverejnenie
September- október	Stretnutia k tvorbe KPSS
November	Pripomienkovací proces KPSS
December	Schvaľovací proces KPSS

Forma spracovania KPSS: KPSS spracovaný zamestnancami mesta Skalica

Pracovná skupina k tvorbe a vyhodnocovaniu KPSS:
Za riadenie procesu spracovania a vyhodnocovania zodpovedá pracovná skupina vymenovaná primátorkou mesta:
1. Predseda – Ing. Anton Bobrík - prednosta Mestského úradu v Skalici
2. Člen - garant – Mgr. Lucia Grófová – vedúca oddelenia sociálnej starostlivosti, zdravotníctva a bývania, MsÚ Skalica (ďalej len „OSSZB“)
3. Člen - Mgr. Michaela Havelková – vedúca referátu sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným znevýhodnením, MsÚ Skalica, OSSZB
4. Člen - Mgr. Alica Filová – referát sociálnej starostlivosti o jednotlivcov a rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii, MsÚ Skalica, OSSZB

Na spracovaní KPSS spolupracovali:
1. Skupina pre: A. Aktivity vo vzťahu k mestu
Sumarizácia a kontrola vyhodnotení z jednotlivých pracovných skupín
Financovanie
Ing. Tatiana Šteflíková – vedúca ekonomického oddelenia MsÚ Skalica
Ing. Michal Čunderlík – vedúci oddelenia strategického rozvoja MsÚ Skalica
Ing. Michaela Hnátová – referát bytov a bývania, MsÚ Skalica, OSSZB
Elena Riegerová - referát bytov a bývania, MsÚ Skalica, OSSZB
Mgr. Dana Čárska – Spoločný školský úrad Skalica
Ing. Renáta Medňanská – vedúca marketingu a cestovného ruchu, MsÚ Skalica

2. Skupina pre: B. Aktivity vo vzťahu k seniorom
D. Aktivity vo vzťahu k občanom so zdravotným znevýhodnením
Mgr. Eva Bučková, DiS. – zamestnankyňa MsÚ Skalica, OSSZB
PhDr. Martina Štepanovská, PhD. – riaditeľka ZPS Skalica a JESÉNIA ZPS Skalica
PhDr. Mária Kubová – riaditeľka OZ MIKÁDO Skalica
Ing. Jana Slobodová Rekošová, PhD. – poslankyňa MsZ v Skalici, predsedkyňa komisie pre sociálne veci, zdravotníctvo a bývanie pri MsZ v Skalici
PhDr. Ivana Indrichovičová – zamestnankyňa ZSS Zelený dom Skalica
Anna Hošková – predsedkyňa MsO Jednoty dôchodcov Skalica

3. Skupina pre: C. Aktivity vo vzťahu k rodinám s deťmi a mládežou
E. Aktivity vo vzťahu k občanom odkázaným na osobitnú pomoc
Mgr. Ivana Jurčová - zamestnankyňa MsÚ Skalica, OSSZB
PaedDr. Dagmar Jůzková – CVČ Skalica + Klub Bonifác
Bc. Alena Stehlíková – sociálna pracovníčka FN AGEL Skalica
Mgr. Barbora Vajlová – Farská charita Skalica
Mgr. Zuzana Havírová, PhD. – Rómske advokačné a výskumné stredisko, sídlo v Skalici
MSc. Natália Freire Vieira – ModroSvet o.z. Skalica

1.1 Vymedzenie pojmov a skratiek

ADOS	Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti
a pod.	a podobne
CDR	Centrum pre deti a rodiny (detský domov)
CVČ	Centrum voľného času
DI	Deinštitucionalizácia
DSS	Domov sociálnych služieb
Elok.	Elokované
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
FO	Fyzická osoba
CHD	Chránená dielňa
CHP	Chránené pracovisko
IKT	Informačno-komunikačné technológie
IROP	Integrovaný regionálny operačný systém
IS SOS	Informačný systém sociálnych služieb
kap.	kapacita
KD	Klub dôchodcov
KP	Komunitná práca
KPSS	Komunitný plán sociálnych služieb
MCSS	Mestské centrum sociálnych služieb
MDVaRR SR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
MHD	Mestská hromadná doprava
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
MRK	Marginalizované komunity
MsÚ	Mestský úrad
MsZ	Mestské zastupiteľstvo
MŠ	Materská škola
MV SR	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
napr.	napríklad
n.o.	Nezisková organizácia
ods.	odstavec
OP ĽZ	Operačný program Ľudské zdroje
OS	Opatrovateľská služba
OSSZB	Oddelenie sociálnej starostlivosti, zdravotníctva a bývania MsÚ
OZ	Občianske združenie
PHSR	Program hospodárskeho rozvoja
PO	Právnická osoba
písm.	písmena

SPODaSK	Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
spol. s r. o./ s. r. o.	Spoločnosť s ručením obmedzeným
ss	sociálne služby
SR	Slovenská republika
Súkr.	súkromné
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TTSK	Trnavský samosprávny kraj
ŤZP	Ťažko zdravotne postihnutá/ý
tzv.	takzvaný
ÚPSVaR aj ÚPSVR	Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
VŠ	Vysoká škola
VÚC	Vyšší územný celok
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ZOS	Zariadenie opatrovateľskej služby
ZP	Zdravotné postihnutie
ZPS	Zariadenie pre seniorov
ZSS	Zariadenie sociálnych služieb
ZŠ	Základná škola
Z. z.	Zbierky zákonov

1.2 Vymedzenie východiskových podkladov

Komunitné plánovanie vychádza z viacerých právnych predpisov, noriem a dokumentov spracovaných na úrovni hlavných legislatívnych a výkonných orgánov v rámci Slovenskej republiky (ďalej len „SR“). Tieto predpisy a dokumenty určujú rozsah a obsah povinností a možností v sledovanej oblasti.

Z najvyššej úrovne sa jedná predovšetkým:

- **Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách** a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Tento zákon vymedzuje všetky požiadavky a podmienky pre poskytovanie sociálnych služieb, určuje povinnosti a pôsobnosť obce pri poskytovaní sociálnych služieb, udržateľnosť, rozvoj a realizáciu sociálnej politiky na svojom území. Jednou zo základných pôsobností obce je vypracovať a schváliť komunitný plán sociálnych služieb (ďalej len „KPSS“).

- **Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021–2030**. MPSVR SR, 2021.

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

NP3: Podpora prepájania ss a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasti systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

- **Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030**. MPSVR SR,2021.

V strategickej časti sú rozpracované jednotlivé domény aktívneho starnutia do podoby strategických a operatívnych cieľov, opatrení a im zodpovedajúcich merateľných ukazovateľov v oblastiach:

A. Podpora aktívneho starnutia v rodinnej perspektíve.
   Strategický cieľ: Podpora medzigeneračnej solidarity a dobrých medzigeneračných rodinných vzťahov ako základu fungovania rodiny a plnenia jej úloh v rodinnom životnom cykle.
   Ciele:
   1. Upevňovanie dobrých medzigeneračných rodinných vzťahov.
   2. Aktívna účasť starších osôb na odbornej podpore rodiny.
   3. Podpora zotrvania odkázaných starších osôb čo najdlhšie v prirodzenom rodinnom prostredí.

B. Podpora ľudských zdrojov v celoživotnom cykle.
   Strategický cieľ: využitie potenciálu ľudí pre aktívne starnutie ako základu udržateľného vývoja spoločnosti cestou udržateľného rozvoja infraštruktúry ďalšieho vzdelávania.
   Ciele:
   - Legislatíva podporujúca celoživotné vzdelávanie.
   - Informovanosť starších ľudí o možnostiach a podmienkach ďalšieho vzdelávania.
   - Vzdelávanie orientované na starších ľudí posilňujúce ich možnosti zamestnania sa či udržania sa na trhu práce akceptujúce kľúčové trendy štvrtej priemyselnej revolúcie.
   - Kvalifikované ľudské zdroje pre prácu s cieľovou skupinou starších ľudí pre oblasť striebornej digitalizácie.
   - Celoživotné neformálne vzdelávanie starších ľudí ako nástroj podpory ich sociálnej inklúzie a medzigeneračnej kohézie.

C. Zdravotná starostlivosť podporujúca aktívne starnutie
Strategický cieľ: dostupná a kvalitná zdravotná starostlivosť podporujúca východiskový potenciál ľudí pre aktívne starnutie.
Ciele:
- Financovanie zdravotnej starostlivosti zamerané na kvalitu.
- Podpora aktívneho starnutia, zdravého životného štýlu a celkového zdravia starších ľudí.
- Dostupná následná zdravotná starostlivosť ako nástroj prevencie odkázanosti na pomoc inej osoby, resp. zabezpečenia plynulého prechodu medzi akútnou zdravotnou starostlivosťou a sociálnymi službami.
- Ochrana duševného zdravia starších ľudí.

D. Podpora ekonomickej aktivity v perspektíve životného cyklu.
Strategický cieľ: Využitie potenciálu starších ľudí k participácii v platenej práci ako základu udržateľného vývoja spoločnosti v medzigeneračnej perspektíve.
Ciele:
- Flexibilné pracovné podmienky podporujúce zotrvanie starších ľudí v platenej práci a vekový manažment.
- Posilnenie postavenia starších zamestnancov v pracovno-právnych vzťahoch.
- Diverzifikácia spôsobov ekonomickej aktivity starších ľudí.
- Efektívne aktívne opatrenia trhu práce podporujúce zamestnanosť starších ľudí v digitálnom svete.
- Podpora udržania pracovných miest zamestnancov vo veku 50+ pracujúcich na vysokošpecializovaných pozíciách.
- Podpora aktívneho starnutia ako predmet sociálneho dialógu.

E. Podpora spoločenskej participácie a začlenenia starších ľudí.
Strategický cieľ: využitý potenciál starších ľudí k participácii na rozličných spoločensky prospešných aktivitách, ktoré prispievajú k rozvoju jednotlivcov, rodín, susedstiev a komunít a podporujú spoločenskú súdržnosť a medzigeneračnú výmenu.
Ciele:
- Aktívna účasť starších ľudí na živote komunity a podpora medzigeneračnej komunitnej výmeny.
- Podpora voľnočasových aktivít starších ľudí ako nástroj sebarealizácie a udržiavania ich sociálnych kontaktov.
- Zvýšenie participácie starších ľudí v dobrovoľníckych programoch (najmä dlhodobých) a profesionalizácia manažmentu starších dobrovoľníkov.

F. Zabezpečenie príjmu vo vyššom veku.
Strategický cieľ: ekonomická bezpečnosť starších ľudí založená na dlhodobej udržateľnosti verejných zdrojov pre adekvátne dôchodky a iné druhy podpory a pomoci ochraňujúce starších ľudí pred chudobou a závažnou materiálnou depriváciou.
Ciele:
- Súladnosť legislatívy sociálneho poistenia s potrebou zlepšenia dlhodobej udržateľnosti dôchodkového systému a uplatnenia medzigeneračnej rodinnej solidarity.
- Ochrana starších ľudí pred chudobou a závažnou materiálnou depriváciou.
- Podpora dostupnosti verejných služieb pre starších ľudí.

G. Podpora dôstojnosti, nezávislosti a kvality života starších ľudí.
Strategický cieľ: dôstojný, nezávislý a kvalitný život vo všetkých fázach životného cyklu, vrátane fázy odkázanosti na pomoc inej osoby, a vo všetkých prostrediach z hľadiska mobility.
Ciele:
- Ľudsko-právna ochrana starších ľudí.
- Bezpečnosť a nezávislosť starších ľudí cestou univerzálneho navrhovania verejných priestorov, priestranstiev a služieb a ich dostupnosti.
- Dostupné, kvalitné a komplexné sociálne služby ako nástroj podpory dôstojného, nezávislého a bezpečného života starších ľudí v kontexte demografického vývoja.
- Jednotná posudková činnosť na sociálne účely a efektívna kompenzačná pomoc poskytovaná starším osobám.
- Stabilizovaný odborný personál v sociálnych službách a jeho ďalší rozvoj.
- Koordinovaná podpora a pomoc poskytovaná starším ľuďom v krízových životných situáciách.
- Bezpečnosť starších ľudí prostredníctvom zvyšovania povedomia a informovanosti o kriminalite páchanej na starších ľuďoch a možnostiach účinnej ochrany.
- Bezpečnosť starších ľudí prostredníctvom dostupných programov pomoci a služieb pre obete násilia a trestných činov páchaných na starších ľuďoch.

H. Politiky aktívneho starnutia bližšie občanom a ich riadenie.
Strategický cieľ: fungovanie inštitucionalizovaných mechanizmov riadenia politík aktívneho starnutia a inštitútov účasti seniorských organizácií a organizácií venujúcich sa seniorom pri ich tvorbe a implementovaní na rozličných úrovniach (národnej, regionálnej, miestnej).
Ciele:
- Inštitucionálne zabezpečenie a koordinácia účasti seniorských organizácií na riadení verejných vecí na rozličných úrovniach.
- Prehľadný systém fungovania a podpory seniorských organizácií.

CH. Zvyšovanie povedomia, dáta a výskum.
Strategický cieľ: Senzibilizácia spoločnosti k problematike aktívneho starnutia a prijímanie rozhodnutí na základe dostupných a kvalitných dát a výskumných zistení.
Ciele:
- Senzibilizácia spoločnosti, najmä detí a mladých ľudí, k problematike aktívneho starnutia a medzigeneračnej výmeny.
- Politika podpory aktívneho starnutia založená na dátach, priebežnom monitoringu a dôkazoch.

- **Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti.** MPSVR SR, 2021.

Základným zámerom DI v SR je vytvorenie a zabezpečenie podmienok pre nezávislý a slobodný život všetkých ľudí, odkázaných na pomoc, v prirodzenom sociálnom prostredí komunity s podporou komunity, odborníkov, členov rodiny, dobrovoľníkov.

- **Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030**.

Tento národný program určuje opatrenia na viacerých ministerstvách SR.
Opatrenia MPSVR SR:

1. Štandardizácia terminológie v oblasti zdravotného postihnutia a súvisiacej legislatívy.
2. Zabezpečiť uplatňovanie horizontálnej základnej podmienky Implementácia a uplatňovanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027.
3. Zabezpečiť rozvoj a dostupnosť tlmočníckej služby pre osoby so sluchovým postihnutím, ktoré sú odkázané na tlmočnícku službu na celom území Slovenska v zmysle odporúčania Výboru OSN pre práva osôb so zdravotným postihnutím.
4. Aktualizácia Stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a systému náhradnej starostlivosti.
5. Aktívna podpora prechodu z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podpora sociálneho začleňovania.
6. Informačná kampaň na podporu komunitnej starostlivosti a sociálneho začleňovania.
7. Príprava modelu zjednotenia posudkového systému v oblasti práva sociálneho zabezpečenia a pracovného práva. Zjednotenie posudkového systému pre osoby so zdravotným postihnutím opierajúc sa o metodiku Svetovej zdravotníckej organizácie.
8. Implementovať nástroje podpory a pomoci zamerané na zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím.
9. Aktualizácia Prílohy č. 4 Zákona č. 461/ 2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, ktorá stanovuje mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa druhu zdravotného postihnutia orgánov a systémov na účely určenia invalidného dôchodku.
10. Podpora nezávislého života detí so zdravotným postihnutím v ústavnej starostlivosti.

- **Národný akčný plán na elimináciu a prevencie násilia na ženách 2022-2027**. MPSVR SR, 2021.
Prioritná oblasť č. 1: Ochrana žien zažívajúcich násilie a ich detí.
Prioritná oblasť č. 2: Prevencia násilia na ženách.
Prioritná oblasť č. 3: Integrované politiky a zber údajov.
Prioritná oblasť č. 4: Efektívne postihovanie násilia na ženách.

Na úrovni Trnavského samosprávneho kraja:

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2022–2030.**

- **Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030.**
Strategické ciele:

1. Kontinuálne zvyšovanie kvality sociálnych služieb.

Opatrenia:

- Modernizácia budov a vnútorného vybavenia s energetickou efektívnosťou ambulantných a pobytových zariadení ss s využitím SMART a IT technológie,
- Podpora poskytovateľov ss v rámci projektov zvyšovania bezpečnosti a kvality poskytovaných ss,
- Vytvorenie a zabezpečenie systému krízového riadenia pre poskytovateľov ss v pôsobnosti TTSK v mimoriadnych situáciách,
- Nastavenie procesov a riadenej dokumentácie u poskytovateľov ss v zriaďovateľskej pôsobnosti TTSK na elektronickú verejnú správu (eGovernment)

2. Zabezpečenie dostupnosti rôznych druhov a foriem ss v súlade s potrebami jednotlivých cieľových skupín s preferovaním ich poskytovania v prirodzenom prostredí.

Opatrenia:
- Poradenská a informačná pomoc TTSK pre neverejných poskytovateľov ss a miestnej samosprávy pri zriaďovaní služieb podporujúcich mobilitu, integráciu, nezávislosť a sebestačnosť občanov s odkázanosťou na ss.
- Podpora TTSK pri realizácii neformálnych druhov pomoci a aktivitách na podporu aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami.
- Podpora TTSK pri budovaní centier (špecializovaných zariadení) pre občanov s poruchou autistického spektra vo všetkých vekových skupinách.
- Podpora TTSK pri rozvoji ambulantnej formy pomoci pre ľudí s psychickými poruchami.
- Podpora vzniku a udržateľnosti ss pre osoby so zdravotným postihnutím.
- Podpora vzniku a udržateľnosti služieb zameraných na samostatnosť (bývanie) a mobility osôb so zdravotným postihnutím.
- Podpora spolupráce s ÚPSVR z dôvodu podpory vzniku pracovných príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím (chránené, dielne, chránené pracoviská, sociálne podniky).
- Priebežná podpora rozvoja nedostatočných alebo absentujúcich druhov sociálnych služieb a ich rozmiestnenie podľa analýzy jednotlivých okresov TTSK.

3. Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti najmä pri budovaní nových a chýbajúcich druhov sociálnych služieb. Prepájanie sociálnych služieb s inými verejnými službami v rámci podpory sociálnej inklúzie zraniteľných jednotlivcov, rodín, skupín a komunít.

Opatrenia:
- Podpora aktívneho starnutia, zdravého životného štýlu a celkového psychického aj fyzického zdravia.
- Podpora projektov na zatraktívnenie profesie sestry a opatrovateľky v terénnej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.
- Integrácia sociálno-zdravotnej starostlivosti vo všetkých formách (pobytových, ambulantných, terénnych) ss.
- Podpora projektov, ktoré budú zabezpečovať kvalitnú a dostupnú psychiatrickú a psychologickú starostlivosť vo všetkých formách (pobytových, ambulantných, terénnych) ss.
- Podpora zariadení ss pri zabezpečovaní podmienok všeobecným lekárom, špecialistom pre seniorov a deti, psychiatrom a psychológom pre ich výkon práce v sociálnych službách.
- Podpora projektov na materiálno-technické vybavenie pre liečbu duševných ochorení.
- Podpora zavádzania moderných diagnostických a liečebných postupov v ošetrovateľskej, opatrovateľskej, paliatívnej starostlivosti, v sociálnej práci a v ľudských právach.
- Podpora projektov paliatívnej starostlivosti v pobytových zariadeniach ss v spolupráci s mobilnými hospicmi.

4. Podpora prepájania ss a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby.

Opatrenia:
- Podporovať projekty k sieťovaniu odborných pracovníkov formálnej a neformálnej starostlivosti.
- Podporovať vzdelávacie a odľahčovacie programy pre deti, ktoré sa starajú o blízku osobu s odkázanosťou na ss.

- Podporovať preventívne programy a aktivity zamerané na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu rodín.
- Podporovať projekty podporovaného bývania.

5. Implementácia nových metód a postupov do oblasti ss a výkonov opatrení SPODaSK, opierajúcich sa o vedecké poznanie a medzinárodné skúsenosti.

Opatrenia:

- Podpora budovania národných aj zahraničných partnerstiev.
- Podpora a iniciovanie benchmarkingových a benchlearningových projektov.
- Podpora a iniciovanie projektov pracovnej mobility na národnej a medzinárodnej úrovni.
- Podpora zlepšovateľských projektov so zavádzaním SMART technológií a digitalizácie v rámci využívania nových metód a postupov v ošetrovateľstve, opatrovateľstve, sociálnej práci, sociálnej rehabilitácii, rozvoji pracovných zručností.
- Podpora pri zavádzaní integrovanej starostlivosti.
- Podpora zlepšovania krízového manažmentu, manažmentu rizík a manažmentu zmien.
- Tvorba a podpora integrovaných investičných projektov s kultúrou, dopravou, školstvom, zdravotníctvom a regionálnym rozvojom.

6. Podpora rozvoja sociálnej prevencie focusovanej na oblasť sociálnoprávnej ochrany a kurately, so špecifickým zameraním na elimináciu všetkých foriem násilia a diskriminácie.

Opatrenia:

- Podpora preventívnych programov pre seniorov, deti, osoby v rodine ohrozených domácim násilím.
- Podpora preventívnych programov pre seniorov s cieľom predchádzať formám diskriminácie starších ľudí.
- Podpora vzniku a udržateľnosti služieb včasnej intervencie.
- Podpora programov zameraných na pomoc a podporu pre rodiny.
- Stabilizácia siete subjektov pre výkon opatrení SPODaSK mimo výlučnej pôsobnosti MPSVR.
- V spolupráci so subjektmi pre výkon SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu primárnej (univerzálnej) prevencie.
- V spolupráci so subjektmi pre výkon SPODaSK a inými kompetentnými subjektmi podporovať realizáciu sekundárnej a terciálnej prevencie zameranej na populáciu v podmienkach zvýšeného rizika, na rizikové skupiny alebo rizikové javy.

7. Kontinuálny rozvoj potenciálu zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb a SPODaSK.

Opatrenia:

- Motivovať zamestnávateľov v oblasti ss a SPODaSK k aplikácii vekového manažmentu, podporiť zamestnávanie starších zamestnancov a motivovať zamestnancov zotrvať na trhu práce.
- Propagovať zásady vekového manažmentu u zamestnávateľov (poskytovateľov ss a SPODaSK).
- Pomoc a podpora zamestnancom prostredníctvom intenzívnych vzdelávacích kurzov zameraných na prácu s IKT.
- Vytvoriť systém motivujúci zamestnancov v oblasti ss a SPODaSK k aktívnemu prístupu k celoživotnému vzdelávaniu.
- Podporovať spoluprácu so školami (VŠ, stredné).
- Zvýšiť dostupnosť v oblasti ďalšieho vzdelávania.

- Vytvoriť spoluprácu so Žilinským samosprávnym krajom za účelom zavedenia nového učebného odboru Odborný opatrovateľ vo vybraných školách TTSK.

8. Postupné zvyšovanie statusu zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnych služieb a SPODaSK.

Opatrenia:

- Vypracovanie analýzy potrieb manažérov /vedúcich pracovníkov v ss so zameraním na pracovné prostredie a pracovnú záťaž.
- Vypracovanie analýzy potrieb odborných pracovníkov v ss so zameraním na pracovné prostredie a pracovnú záťaž.
- Vypracovanie analýzy pracovného prostredia v ZSS.
- Organizovanie aktivít v ZSS verejnosti prístupných a zúčastňovanie sa na verejných aktivitách.
- Zvyšovanie spoločenského statusu pracovníkov v ss a povedomia verejnosti o dôležitosti a náročnosti ich práce prostredníctvom sociálnych médií, účasti na odborných konferenciách, publikovaním.
- Oceňovanie najúspešnejších zamestnancov pracujúcich v oblasti sociálnej starostlivosti.

9. Podpora procesu deinštitucionalizácie vybraných zariadení sociálnych služieb.

Opatrenia:

- Podpora a realizácia procesu DI vybraných zariadení sociálnych služieb.

Na úrovni mesta Skalica:

- Program rozvoja mesta Skalica na roky 2021 -2027.

Vízia vychádza zo strategickej vízie formulovanej v Programe rozvoja mesta Skalica na roky 2021-2027:

„Mesto Skalica, ako ekonomické, hospodárske a kultúrno-historické centrum Záhoria s vysokou kvalitou mestského a životného prostredia a s vysokou kvalitou poskytovania služieb obyvateľom mesta; mesto, v ktorom sa obyvateľom mesta dobre žije a ktoré je turisticky atraktívne v regionálnom, národnom, aj medzinárodnom význame; mesto so stabilným ekonomickým a podnikateľským prostredím“. Pre naplnenie vízie boli stanovené strategické ciele v hospodárskej, sociálnej a enviromentálnej oblasti a jednotlivé opatrenia.“

- Program rozvoja bývania mesta Skalica na roky 2015-2025.

Vízia - „V dlhodobejšom výhľade pri formulovaní rozvoja bývania, pri zohľadňovaní potrieb, vyplývajúcich z analýzy stavu úrovne bývania Skalica sa uplatňuje programovo-cieľový prístup, to znamená, že sa vychádza z určitých vytýčených cieľov, ktoré sa nadväzne zabezpečujú formou krátkodobého a výhľadového programu“.

- Koncepcia rozvoja športu v meste Skalica na roky 2021- 2027.

Vízia:

„- modernizácia športových a voľnočasových areálov dostupných pre všetky vrstvy obyvateľstva a možnosť ich využívania verejnosťou,
- výstavba športovej haly,
- rekonštrukcia vonkajších športových priestorov pri základných školách,
- rekonštrukcie interiérov a striech telocviční ZŠ,
- vybudovanie malej ľadovej plochy,
- obyvatelia informovaní a aktívne sa zapájajúci do športových a pohybových aktivít,

- vytvorený koncepčný, transparentný a fungujúci systém podpory športu,
- vytvorenie fungujúceho informačného systému o športovom dianí v meste.“

- Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v pôsobnosti mesta Skalica Stratégia a výhľad do roku 2026.

Cieľom strategického plánovania mesta Skalica v oblasti školstva je stanoviť ciele a spôsob dosiahnutia týchto cieľov.

Ciele rozvoja školstva:

- rekonštrukcia a obnova objektov základných škôl,
- obnova odborných učební ZŠ Strážnická 1,
- rekonštrukcia a modernizácia školských športových areálov,
- rekonštrukcia objektu MŠ Skalica, pracovisko na ul. Dr. Clementisa 59, zelená strecha,
- Zelená strecha, výmena vzduchotechniky školskej kuchyne a jedálne-ZŠ Vajanského 2.

Opatrenia na zabezpečenie strategických cieľov rozvoja školstva sú rozpísané v strategickom dokumente v opatreniach:

6.1 Skvalitnenie výchovno-vyučovacieho procesu,

6.2 Poskytovanie služieb verejnosti, prezentácia výsledkov,

6.3 Ciele v oblasti skvalitnenia priestorových a materiálno-technických podmienok pre výchovno-vzdelávací proces.

- Koncepcia riadenia a rozvoja Centra voľného času Skalica na roky 2021-2026.

V závere koncepcie na ďalšie obdobie štyroch rokov navrhujú vytvárať postupne kvalifikačné, priestorové a materiálne podmienky v smeroch príležitostnej činnosti:

a) Komunitné centrum pre skupiny zdravotne hendikepovaných záujemcov (bezbariérový prístup, kvalifikácia z oblasti špeciálneho pedagóga splnená, poskytnutie podmienok pre sebarealizáciu danej skupiny v rámci mesta);

b) tvorivé pracovné dielne s rozvrhovým prístupom (možnosti pre nezamestnanú mládež, verejnosť, MŠ, ZŠ a SŠ v meste, zodpovedajúce vybavenie pracovným materiálom a náradím);

c) tréningové prostredie pre deti, mládež i dospelých (zdravotné cvičenia, aj pre matky s deťmi z Materského centra, pohybové hry pre deti...);

d) nízkoprahový klub pre deti a mládež zo sociálne znevýhodneného prostredia a z rodín s nízkym socio-ekonomickým statusom;

e) Klub pre matky s deťmi z Azylového domu;

f) tvorivé prostredie pre širokú verejnosť.

- Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica na obdobie rokov 2020-2023

- Štatút mesta Skalica

- Organizačný poriadok Mestského úradu v Skalici

Agendu sociálnych služieb a kompetencie mesta v oblasti sociálnej pomoci zabezpečuje a vykonáva **oddelenie sociálnej starostlivosti, zdravotníctva a bývania,** v personálnej štruktúre uvedenej v tabuľke 1.

Tabuľka 1. Personálna štruktúra Oddelenia sociálnej starostlivosti a zdravotníctva MsÚ Skalica

Počet	Pracovná pozícia	Dosiahnuté vzdelanie
1.	Vedúci oddelenia	VŠ II. stupňa pedagogické zameranie
2.	Vedúci referátu sociálnych služieb	VŠ II. stupňa sociálna práca
3.	Referent sociálnej práce	VŠ II. stupňa sociálna práca
4.	Referent sociálnej práce a zdravotníctva	VŠ II. stupňa sociálna práca
5.	Referent terénnej sociálnej práce	VŠ I. stupňa sociálna práca
6.	Referent sociálnych služieb	VŠ I. stupňa sociálnej práce
7.	Referent pre kvalitu v sociálnych službách	VŠ II. stupňa sociálna práca
8.	Referent bytov a bývania	VŠ II. stupňa ekonomické zameranie
9.	Referent bytov a bývania	Stredoškolské vzdelanie
10.-21.	Opatrovateľky (11)	Spĺňajú kvalifikačné predpoklady zo zákona o sociálnych službách
22.	Posudkový lekár	Atestácia interné lekárstvo

Na úsekoch:

- Referát sociálnych služieb pre seniorov a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím zabezpečuje svojim klientom okrem poskytovania opatrovateľskej služby a sociálnej služby v jedálni základné sociálne poradenstvo, posudkovú činnosť pri posudzovaní občanov o odkázanosti na sociálne služby, agendu príspevkov na spoločné stravovanie seniorov, terénnu sociálnu prácu v rámci posudkovej činnosti a v rámci vyhľadávania občanov odkázaných na sociálnu pomoc.
- Referát sociálnej starostlivosti o jednotlivcov a rodiny v nepriaznivej sociálnej situácii podieľa sa na výkonoch opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zamerané na predchádzanie, obmedzenie a odstraňovanie krízových situácií, negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby. Ďalej poskytuje občanom pomoc v hmotnej núdzi, vykonáva osobitného príjemcu sociálnych dávok: rodinných prídavkov alebo dávok v hmotnej núdzi, starostlivosť o nesvojprávnych občanov a pochovanie občana, ktorý nemá žiadnu rodinu ani blízku osobu, ktorá by sa o pochovanie postarala.
- Referát bytov a bývania vedie evidenciu uchádzačov o byty, evidenciu voľných obsadených bytov pre ZŤP, vykonáva vyradenie z evidencie uchádzačov o byt na základe relevantných informácií, vypracováva súhlas s uzatvorením nájomnej zmluvy o užívaní bytov a o výmene bytov, vykonáva miestne šetrenie v spolupráci so správcom bytov, zabezpečuje prechodné ubytovanie v ubytovni a kontroluje platby za poskytnuté ubytovanie.

Referát školskej a terénnej sociálnej práce sa podieľa na úkonoch opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v oblasti predškolskej výchovy, integrácie detí do školy, vyhľadávaní osôb v nepriaznivej životnej situácii, pracuje s osobami ohrozenými sociálnym vylúčením, obmedzenými schopnosťou sa spoločensky začleniť, samostatne riešiť svoje problémy.

1.3 Vymedzenie cieľa

Cieľom komunitného plánu sociálnych služieb mesta Skalica je vytvoriť základné predpoklady pre plánovanie rozvoja a zabezpečenia sociálnych služieb na území mesta podľa potrieb a požiadaviek jej obyvateľov a zohľadňovať pri tom moderné trendy a požiadavky determinujúcej dokumentácie. Dôraz je pri tom kladený na bezpečnosť, kvalitu a stabilitu sociálnych služieb, formálnu aj neformálnu spoluprácu medzi jednotlivými aktérmi a otvorený dialóg o potrebách a požiadavkách obyvateľov. Komunitný plán sme nastavili na prístupe tzv. **otvorenej komunity.** Mesto bude v rámci plánovania sociálnych služieb postupovať tak, aby neohraničila a nesegregovala žiadnu skupinu občanov.

Komunitný plán sociálnych služieb je nástrojom pre ďalšie rozvojové procesy a preto stanovuje ciele, priority a opatrenia na zabezpečenie rozvoja a poskytovania sociálnych služieb vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám v súlade s platnými koncepčnými dokumentmi a legislatívou.

2 Analytická časť

Analytická časť predstavuje súbor údajov, ktoré tvoria podklad pre ďalšie smerovanie sociálnych služieb na území mesta Skalica. Je delená do niekoľkých častí, ktoré sa zaoberajú špecifickými oblasťami dôležitými pre konečné rozhodovanie alebo popisujú postup pri príprave, zhromažďovaní a vyhodnocovaní údajov.

2.1 Vymedzenie prístupov k analýze

Východiskom k spracovaniu jednotlivých analýz boli dostupné údaje mesta Skalica, Trnavského samosprávneho kraja, Štatistického úradu SR, ÚPSVaR v Senici a jednotlivých subjektov.

Z materiálov a údajov boli metódou rozboru textu vybrané tie časti, ktoré sa týkajú mesta, posúdená ich platnosť a relevantnosť a následne použitá, aktualizovaná a použitá alebo odmietnutá pre ďalšie použitie ako neaktuálna, alebo nerelevantná.

SWOT analýza bola uskutočnená podľa nasledovnej metodiky:

a) Validácia platnosti už uskutočnených SWOT analýz pre vybrané oblasti z predchádzajúceho KPSS.
b) Doplnenie SWOT analýzy o aktuálne skutočnosti.
c) Zostavenie matice SWOT.

Na zostavovaní SWOT analýzy sa podieľala verejnosť, poskytovatelia ss, prijímatelia ss, organizácie, pracovné skupiny vytvorené k tvorbe KPSS a ďalšie subjekty. Použitá metóda zberu informácií bola brainstorming a dotazník. Výsledné texty obsahujú už len záverečné informácie, ktoré boli zhromaždené, posúdené a zoradené podľa jednotlivých prístupov a nie je v nich uvedené či boli prevzaté bez zmeny alebo aktualizované, alebo boli upravené na základe pripomienkovacieho procesu v priebehu spracovávania a pracovných stretnutí spracovateľského tímu.

Platnosť informácií uvedených v analytickej časti môže byť podmienená časom a odbornosťou, preto je vhodné niektoré demografické ukazovatele ako aj tvrdenia v SWOT analýze pravidelne evalvovať.

2.2 Identifikácia cieľových skupín

Pre potreby Komunitného plánu sociálnych služieb mesta Skalica bolo potrebné identifikovať cieľové skupiny, ktoré sa zadávateľovi javia ako prioritné. Ich identifikáciou neboli z KPSS programovo vylúčené iné cieľové skupiny tu výslovne neuvedené. Práca s nimi sa môže naďalej rozvíjať na základe podkladov tohto komunitného plánu, ako aj metodických postupov periodického vyhodnocovania plnenia tohto komunitného plánu a následného komunitného plánovania.

Prioritné cieľové skupiny komunitného plánu:

1. Seniori
2. Rodiny s dieťaťom a osamelí rodičia s dieťaťom
3. Občania so zdravotným postihnutím
4. Občania odkázaní na osobitnú pomoc

Tomuto členeniu zodpovedá aj návrhová časť, ktorá nekopíruje druhy sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách, nakoľko tie sa môžu novelizáciami legislatívy účelovo meniť.

2.3 Analýza demografických údajov

Mesto Skalica, jeho okolie a život je ovplyvnený celou jeho históriou. Najzásadnejší vplyv na vývoj mesta malo pravdepodobne povýšenie mesta na slobodné kráľovské mesto v roku 1372, kedy mu boli pridelené výsady a privilégiá, ktoré umožnili následný rozmach mesta. Mesto Skalica patrí z hľadiska územno-správneho členenia do okresu Skalica, Trnavského samosprávneho kraja. **Počet obyvateľov v meste Skalica bol k 31.12.2022 = 15 471 (**Zdroj: Štatistický úrad SR). Z hľadiska politicko-ekonomického Skalica leží v regióne, ktorý patrí v rámci Slovenska medzi ekonomicky silnejšie, čo sa pozitívne odráža na hospodárskom prostredí. V meste existujú stabilné podnikateľské subjekty s účasťou zahraničného kapitálu, ktoré zamestnávajú pomerne veľké počty zamestnancov, čo pozitívne ovplyvňuje zamestnanosť v regióne. Mesto Skalica leží z geografického hľadiska v zázemí mesta Bratislava a v blízkosti veľkých miest ako Bratislava – Györ – Brno - Viedeň. Relatívnou výhodou je blízkosť napojenia na diaľnicu, veľký železničný uzol a poloha vo vzťahu k bývalým hraničným priechodom. Z hľadiska širšieho regiónu nie je dostatočne napojená na hlavné ťahy a i z hľadiska lokálnych sietí je Skalica limitovaná marginalitou mikroregiónu.

Reliéf, klimatické podmienky

Kataster Skalice sa rozkladá v najzápadnejšej časti Slovenska pri hraniciach s Českou republikou. Nachádza sa v priestore vymedzenom korytom rieky Moravy a hrebeňom Bielych Karpát. Územie od Moravy má rovinatý charakter s nadmorskou výškou 150 – 160 m, ktorá sa postupne zvyšuje prechodom cez Chvojnickú pahorkatinu až do výšky 574,3 m n. m., kóta Čupy, čo je najvyššie položený bod v k.ú. Skalica. Skalica vyrástla ako pohraničné mesto v excentrickej polohe voči všetkým obciam svojho zázemia. Klimaticky patrí k. ú. Skalica do teplej, mierne suchej oblasti s miernou zimou. Podnebie výbežkov Bielych Karpát je mierne vlhké s nízkou alebo len nedlho ležiacou snehovou pokrývkou. Ročná priemerná teplota sa pohybuje v rozmedzí 9,0 až 9,5 ℃, ročný úhrn atmosférických zrážok je 580 mm.

Geografické údaje

Mesto Skalica sa nachádza v západnej časti Slovenska neďaleko hraníc s českou republikou (2 km). Leží v blízkosti Bielych Karpát a hraničnej rieky Morava. V okolí mesta sú lokalizované významné mestá Bratislava (90 km), Brno (65 Km), Viedeň (115 km), Budapešť (300 Km). Mesto Skalica je súčasťou cezhraničného Euroregiónu Pomoravie. Hranica s Českou republikou na západe prechádza stredom koryta rieky Moravy, zo severnej strany prechádza stredom Baťovho kanála a pokračuje popri Sudoměřickom potoku. Rozloha územia mesta Skalica: rozloha katastra 6000,5882 ha, rozloha intravilánu 348,4654 ha, rozloha extravilánu 5652,1228 ha, rozloha okresu Skalica 35708,1962 ha. Obce susediace s katastrálnym územím mesta Skalica: Kátov, Vrádište, Mokrý Háj, Prietržka, Radošovce, Koválovec, Chropov, ČR – Hodonín, Rohatec, Sudoměřice, Radějov.

Tabuľka 2. Bilancia obyvateľov mesta Skalica

Rok	Narodení	Zomrelí	Prirodzený prírastok	Migračné saldo	Celkový prírastok	Stav k 31.12
2005	133	117	16	- 37	- 21	14 963
2006	140	134	5	- 34	- 29	14 934
2007	136	142	- 6	20	14	14 948
2008	165	117	48	- 8	40	14 988
2009	171	131	40	- 23	17	15 005
2010	180	121	59	40	99	15 104
2011	158	125	32	23	55	14 466
2012	171	115	54	89	143	14 609
2013	182	120	62	43	105	14 714
2014	156	135	20	15	35	14 749
2015	157	117	40	17	57	14 806
2016	150	142	8	100	108	14 914
2017	170	116	54	-1	53	14 967
2018	182	157	25	24	49	15 016
2019	131	141	-11	17	6	15 022
2020	160	183	-24	2	-22	15 000
2021	146	170	-25	-47	-72	15 501
2022	125	171	-47	17	-30	15 471

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ako je vidieť z tabuľky, celkový prírastok obyvateľov má vlnový charakter, pričom vidieť aj výrazné kolísanie pomeru medzi prirodzeným prírastkom a migračným saldom. Údaje boli aktualizované a v porovnaní s predchádzajúcim komunitným plánom opravené s použitím výhradne zdrojov zo Štatistického úradu SR. Od roku 2005 do roku 2022 došlo k nárastu o 508 obyvateľov.

Tabuľka 3. Vekové skupiny obyvateľov mesta Skalica

	Spolu	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-64)	Poproduktívny vek (65+)	Priemerný vek
2005	14 963	15,61 %	74,87 %	9,52 %	37,02
2006	14 934	15,24 %	75,10 %	9,66 %	37,38
2007	14 948	14,72 %	75,46 %	9,81 %	37,70
2008	14 988	14,50 %	75,43 %	10,07 %	38,04
2009	15 005	14,45 %	75,15 %	10,40 %	38,35
2010	15 104	14,34%	74,89%	10,77%	38,61
2011	14 466	14,57%	73,81 %	11,63 %	39,06
2012	14 609	14,89%	73,11 %	17,99 %	39,26
2013	14 714	14,93%	72,45 %	12,61 %	39,49
2014	14 749	15,10%	71,62 %	13,28%	39,80
2015	14 806	15,23 %	70,61 %	14,16 %	40,14
2016	14 914	15,69 %	69,69 %	14,62 %	40,25
2017	14 967	15,89 %	68,58 %	15,53 %	40,58
2018	15 016	16,13 %	67,49 %	16,38 %	40,78
2019	15 022	16,1 %	66,7 %	17,19 %	41,16
2020	15 000	16,42 %	65,81 %	17,77 %	41,35
2021	15 501	15,82 %	65,78 %	18,41 %	41,93
2022	15 471	15,87 %	65,21 %	18,92 %	42,30
SR 2022	*	***16,09 %***	***66,06 %***	***17,85 %***	***41,62***
rozdiel v meste		***+ 0,22 %***	***- 0,85 %***	***+ 1,07 %***	***+0,68***

Zdroj: Štatistický úrad SR.

Z údajov môžeme pozorovať trend starnutie obyvateľstva, ktorý je charakteristický pre Európu a aj Slovenskú republiku. V roku 2018 sa priemerný vek obyvateľov mesta Skalica zvýšil na 40,78 rokov a v roku 2022 sa tento vek zvýšil na 42,30 rokov, čo znamená, že priemerný vek u obyvateľstva sa aj na území mesta Skalica pozvoľne zvyšuje.

Úmrtnosť v sledovaných rokoch je veľmi konštantná. Vývoj priemerného veku bude pravdepodobne ovplyvňovať najmä prirodzený prírastok a o niečo menej veková štruktúra imigračného salda. Práve migračné saldo má výrazné výkyvy, čo môže indikovať atraktívnosť mesta pre imigráciu v prípade voľných bytových kapacít. Starnutie populácie sa môže pribrzdiť, ale je zrejmé, že sa starší obyvatelia budú koncentrovať v konkrétnych lokalitách, ktoré budú prestarnutejšie ako tie, do ktorých je imigrácia nových rodín.

Na základe celkových demografických prognóz pre SR je možné predpokladať, že nepôjde len o postupný nárast priemerného veku obyvateľov, ale aj o ďalšie zvýšenie počtu najstarších seniorov

s vekom nad 80 rokov, pričom práve táto skupina má potrebu najvyššej sociálnej a zdravotnej starostlivosti.

Tabuľka 4. Vekové členenie obyvateľstva v poproduktívnom veku v r. 2022

Mesto	od 65 do 69 rokov	od 70 do 74 rokov	od 75 do 79 rokov	od 80 do 84 rokov	od 85 do 89 rokov	od 90 a viac rokov
Skalica	1 019	870	522	306	159	50

Zdroj: Štatistický úrad SR a MsÚ Skalica

V najbližších piatich rokoch sa neočakáva nárazový nárast počtu starších ľudí a súčasný pokles ekonomicky aktívneho obyvateľstva z dôvodu odchodu populačne silných ročníkov do dôchodku. Je možné však očakávať nárast počtu nových rodín z dôvodu imigrácie, čo môže stabilizovať prirodzený prírastok. Keďže je vývoj imigrácie v meste veľmi kolísavý a je ovplyvňovaný celým radom faktorov, je potrebné ho priebežne sledovať a každoročne prehodnocovať. Nie je jasné akou mierou sa na imigrácii podieľajú cieľové skupiny spoločensky neprispôsobivých občanov.

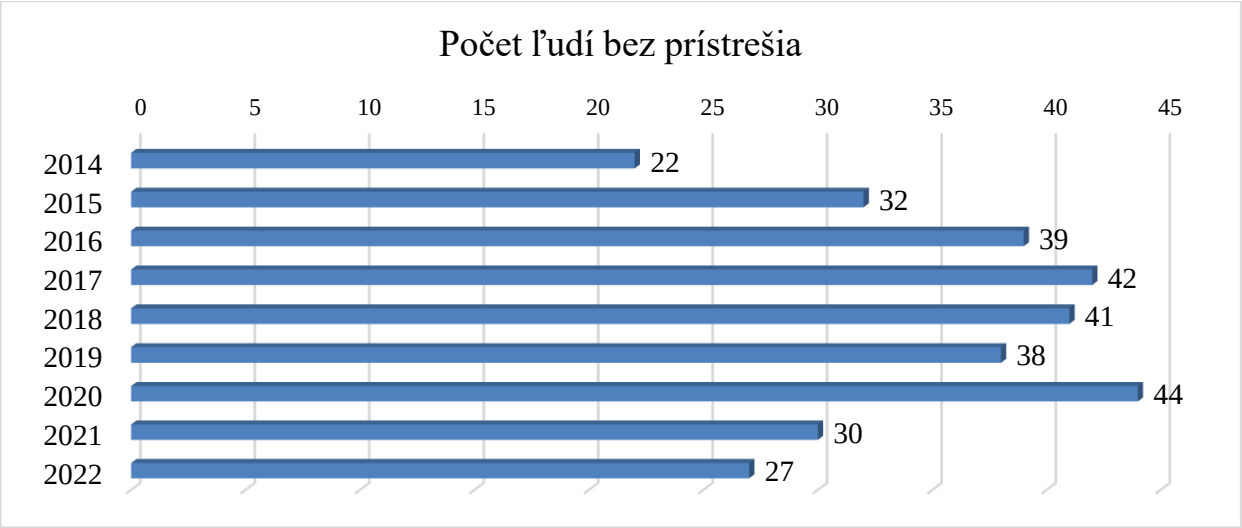
2.3.1 Osoby bez prístrešia

Osobou bez prístrešia sa môže stať ktokoľvek bez ohľadu na pohlavie, vek, vzdelanie a zdravotný stav, zamestnanosť či závislosť. Tiež nie je rozhodujúce ani pohlavie alebo vek alebo či ide o prepusteného z výkonu trestu odňatia slobody, týranú osobu po úteku z domácnosti, či mladého dospelého po ukončení ústavnej starostlivosti alebo súdom nariadenej starostlivosti. Do kategórie osôb bez prístrešia či ľudí ohrozených bezdomovectvom môže patriť človek:

- bez prístrešku (bez možnosti pobytu pod strechou 24 hodín denne, napr. na ulici, v kanáloch či v nocľaháreni),
- bez bytu (osoby v rôznych zariadeniach, napr. v útulkoch, verejných ubytovniach, ako aj osoby, ktoré opúšťajú inštitúcie),
- bývajúci v neistých podmienkach (osoby, ktorým hrozí vysťahovanie, obete domáceho násilia, domácnosti v bytoch bez právneho nároku),
- bývajúci v neprimeraných podmienkach (priveľa ľudí v byte, zlý technický stav budovy, mimo pitnej vody a elektriny, rôzne provizórne stavby, maringotky).

V meste Skalica sa k 31.12.2022 nachádzalo 870 obyvateľov vrátane detí bez adresy trvalého pobytu. Miestom ich pobytu sa podľa zákona o hlásení pobytu občanov stalo mesto Skalica. Tento trvalý pobyt má len evidenčný charakter, pomohol však aj skutočným občanom bez prístrešia, ktorí mali doteraz problémy s prihlásením sa na trvalý pobyt.

Graf 1. Prehľad občanov bez prístrešia v meste Skalica



Zdroj: MsÚ Skalica

Počet občanov bez prístrešia v meste Skalica sa postupne znižuje. Mesto Skalica evidovalo k 31.12. 2022 na území mesta 27 občanov bez prístrešia, z toho 3 ženy a **k 30.9.2023 eviduje mesto 22 občanov** bez prístrešia. Najviac týchto občanov sme na území mesta mali v r. 2020, kedy sme evidovali až 44 občanov bez prístrešia, čo mohlo byť spôsobené práve tým, že v tomto období vstúpila do životov ľudí na Slovensku pandémia koronavírusu (marec 2020). V tomto období bolo potrebné napr. pred ošetrením u lekára, aby boli ľudia testovaní na tento vírus, taktiež na území mesta sa nachádza nemocnica, kde sa títo ľudia liečili, boli vytvorené testovacie stanice, neskôr aj očkovacie stanice. Občanom bola poskytovaná rôzna pomoc zo strany mesta, organizácií, zariadení ss, FN AGEL Skalica a farskej charity.

FN AGEL SKALICA – obsahom práce sociálneho pracovníka je hlavne umiestňovanie klientov do ZSS a DSS, informovanie o voľných miestach v jednotlivých zariadeniach, sociálne poradenstvo klientom a ich príbuzným, informovanie o možnostiach poskytnutia následnej starostlivosti v domácom prostredí, spolupráce s MsÚ, okresným úradom, ÚPSVaR, spolupráca s charitatívnymi a neziskovými organizáciami. Za posledné tri roky poskytli sociálnu pomoc cca 370 prípadom.

Farská charita Skalica – dobrovoľnícka činnosť. Patrí do siete charít Bratislavskej arcidiecéznej charity. Pomoc poskytujú ľuďom zo sociálne znevýhodneného prostredia vrátane detí a mládeže žijúcim v tomto prostredí, ľuďom v núdzi, ľuďom v marginalizovaných komunitách, odídencom a migrantom a ľuďom v karanténe. Poskytujú sociálne poradenstvo, pracovno-právne poradenstvo vrátane sprevádzania pri hľadaní nového zamestnania, ponúkajú bezplatné doučovanie detí, výučbu slovenského jazyka pre odídencov, poskytujú pravidelnú potravinovú pomoc a hmotnú pomoc, operatívne svojimi službami reagujú na krízové situácie a s tým vzniknuté potreby, organizujú rôzne charitatívne humanitárne zbierky, denné letné tábory, odborné prednášky, pomoc utečencom zo Sýrie, odídencom z Ukrajiny. Zriadili Centrum solidarity na Kráľovskej ulici v Útulni pri Františkánskom kostole, kde môžu prísť úplne všetci, ktorí sú ubytovaní v Skalici a okolí a potrebujú oblečenie, obuv, základné potraviny a hygienu.

2.3.2 Marginalizované komunity

V rámci sociálnych služieb a opatrení KPSS si pozornosť vyžadujú aj obyvatelia z marginalizovaných komunít žijúcich v určitých lokalitách mesta. Podľa Atlasu rómskych komunít z roku 2019 sa na území Skalice nachádzajú dve lokality, ktoré možno označiť za marginalizované, pretože sa nachádzajú na okraji mesta. Podiel rómskych obyvateľov z celkového počtu obyvateľov mesta sa pohybuje v intervaly od 1% do 10%.

Obyvatelia v týchto dvoch lokalitách využívajú bývanie v nájomných bytoch, ktoré sú vo vlastníctve mesta. Ide o nájomné bývanie vybudované s podporou ŠFRB s nižším nájmom.

Zamestnanosť osôb v týchto lokalitách kopíruje celkový stav zamestnanosti v meste, pričom miera nezamestnanosti za rok 2022 bol v meste podľa štatistík ÚPSVaR, u občanov nezamestnaných viac ako jeden rok, na úrovni 54 občanov. Mesto poskytuje pre tieto komunity rôznu pomoc, sociálne poradenstvo a zabezpečuje spoluprácu s rôznymi inštitúciami, nakoľko si uvedomuje, že marginalizácia môže viesť k izolácii, čo by malo pre mesto aj samotných obyvateľov týchto komunít len negatívne následky.

V meste pôsobí **Rómske advokačné a výskumné stredisko Skalica,** ktorého hlavnou náplňou je obhajoba ľudských práv a práv menšín. Svoje ciele napĺňajú prostredníctvom výskumnej činnosti, pričom získané dáta slúžia na ovplyvňovanie verejných politík. Hlavným cieľom organizácie je prispievať k inkluzívnej spoločnosti. Na lokálnej úrovni poskytuje organizácia individuálne poradenstvo, ale tiež implementuje rôzne aktivity, ako napríklad projekt Fuitbalom proti rasizmu.

2.3.3 Bytová problematika

Aj keď riešenie otázok súvisiacich s bývaním nie je úlohou KPSS, táto problematika, ako to naznačuje analýza demografických údajov, vplýva na sociálnu oblasť obyvateľov obce. Cenová dostupnosť bývania, krízové situácie v živote občanov a zvyšujúci sa vek a polymorbidita jednotlivcov môžu vyvolávať potrebu dočasného a núdzového bývania v rámci sociálnych služieb.

Mesto Skalica k 31.12.2022 vlastní 385 nájomných bytov, ktoré boli vybudované zo štátneho fondu rozvoja bývania a dotácií MDVaRR SR. Z toho je 63 bytov určených pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov.

Tabuľka 5. Zoznam nájomných bytov vo vlastníctva mesta Skalica

Lokalita	Rok výstavby	Počet bytov
Nádražná 2300/36	2001	31
Nádražná 976/38	2001	8
Horská 2373/62	2002	24
Zlatnícka 2480/9, 2481/11, 2482/13	2004	12
Tehelňa 2452/2, 2543/4, 2454/6	2005	36
Lúčky 2580/1,2, 2581/3,4	2007	32
Lúčky 2612/7,8, 2613/9,10	2008	44

Lúčky 2643/15,16	2009	22
Lúčky 2649/17,18	2010	22
Lúčky 2717/19,20	2010	22
Lúčky 2796/21,22	2012	22
Karvašova 2946/2, 4, 6	2016	33
Karvašova 3090/8,10	2019	22
Karvašova 2991/12,14	2017	22
Karvašova 3039/16,18,20	2018	33
SPOLU		**385**

Zdroj: MsÚ Skalica

Všetky byty vo vlastníctve mesta sú obsadené formou krátkodobého alebo dlhodobého prenájmu (najviac tri roky) s možnosťou opakovaného uzavretia nájomnej zmluvy. V prípade uvoľnenia bytu, rozhoduje o jeho pridelení Komisia pre sociálne veci, zdravotníctvo a bývanie pri MsZ v Skalici, kde vyberá z uchádzačov, ktorí sú zaradení v evidencii o pridelenie nájomného bytu a spĺňajú podmienky pridelenia bytu podľa platného VZN Mesta Skalica č. 1/2011 a zároveň spĺňajú podmienky podľa Zákona č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania. K 31.12.2022 bolo v evidencii uchádzačov o nájomné byty 79 žiadateľov, ktorí splnili podmienku zaradenia do evidencie žiadostí o nájomný byt. V roku 2022 bolo preobsadených 39 bytov. Žiadateľmi o mestské byty sú väčšinou mladé rodiny, ktorým nájomné bývanie poskytuje pomyselný štart spoločného bývania.

Medzi záujemcami sú aj skupiny žiadateľov, ktoré nespĺňajú podmienky pridelenia nájomných bytov postavených s podporou ŠFRB, ani podmienky na pridelenie nájomného bytu vo vlastníctve mesta v zmysle platného všeobecne záväzného nariadenia (napr. presahujú maximálny príjem; nespĺňajú podmienku trvalého pobytu, alebo pracovného pomeru v meste Skalica; sú vlastníkmi nehnuteľností určených na bývanie; nemajú zdokladovaný príjem za predchádzajúci kalendárny rok). Títo žiadatelia nemôžu byť zaradení do evidencie žiadateľov o pridelenie nájomného bytu. Nepriaznivú sociálnu situáciu týchto skupín je možné riešiť formou poskytnutia služby v zariadeniach krízovej intervencie.

Tabuľka 6. Evidencia žiadostí a pridelených nájomných bytov Mestom Skalica

Mesto Skalica	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Evidovaných žiadostí	215	98/112	102/177	97/150	66/125	45/90	49/85	28/79
Pridelených nových bytov	0	33	22	33	22	0	0	0
Celkom pridelených bytov	38	40+33	21+22	50+33	43+22	39	36	39

Zdroj: MsÚ Skalica

V tabuľke evidovaných žiadostí je v prvej časti počet žiadostí, ktoré spĺňajú podmienky a boli doručené a zaradené v danom roku do evidencie žiadostí o pridelenie nájomného bytu. V druhej časti je počet všetkých žiadostí ku koncu daného roka. V priebehu roka sú do žiadostí dopĺňané príjmy žiadateľov za predchádzajúce obdobie a zároveň je žiadosť prekontrolovaná. Ak si žiadatelia v priebehu čakania svoje bývanie zabezpečia, žiadosť o pridelenie nájomného bytu sa na ich žiadosť zruší.

2.3.4 Vzdelanostná úroveň a vzdelávacie inštitúcie

Pre analýzu vzdelanostnej úrovne obyvateľov mesta boli k dispozícii len údaje zo Sčítania obyvateľov, bytov a domov, ktoré uskutočnil Štatistický úrad SR v roku 2021. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 nadviazalo na dlhú históriu cenzov na území Slovenska, zároveň znamenalo odchod od tradičného sčítania, išlo o prvé plne elektronické a prvé integrované sčítanie v SR.

Podľa sčítania vyšlo, že počet obyvateľov v meste je 15 573, z toho mužov 7 579 a žien 7 994, štátna príslušnosť SR označilo 15 374 obyvateľov, cudzinci 184 obyvateľov.

Tabuľka 7. Podľa Sčítania obyvateľov 2021 bola veková štruktúra v meste Skalica:

Mesto Skalica	**Veková štruktúra**			
	0 - 14 roční	**15 - 64 roční**	**65 a viac roční**	**SPOLU**
Počet obyvateľov	2 485	10 344	2 744	15 573
Priemerný vek občanov v meste Skalica 41,54 rokov.				

Zdroj: Štatistický úrad SR

Na základe vyjadrení občanov pri sčítaní obyvateľov 2021, uvádzame v tabuľke 8 vzdelanostnú úroveň občanov v meste Skalica, ktorú zverejnil Štatistický úrad SR.

Tabuľka 8. Podľa Sčítania obyvateľov 2021 bol počet obyvateľov podľa dosiahnutého vzdelania v meste Skalica

Vzdelanie	**Predproduktívny vek (0-14 rokov)**	**Produktívny vek (15-64 rokov)**	**Poproduktívny vek (65 a viac rokov)**
Bez ukončeného vzdelania	1 794	-	-
Základné vzdelanie (1. a 2.stupeň)	673	1 101	589
Bez vzdelania	0	30	3
Nezistené/dôverné vzdelanie	18	759	116
Stredné odborné (učňovské) vzdelanie	0	2 279	915
Úplné stredné vzdelanie s maturitou	0	3 049	708
Vyššie odborné vzdelanie	0	637	164
Vysokoškolské vzdelanie	0	2 465	243
Spolu	2 485	10 344	2 744
V r.2021 sa sčítania zúčastnilo občanov: 15 573			

Zdroj: Štatistický úrad SR

Jednou z mnohých povinností obce je vytvárať podmienky na výchovu a vzdelávanie žiakov, na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách, na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, detí a žiakov s mimoriadnym nadaním a talentom. Mesto je v zmysle platnej legislatívy povinné postarať sa o primerané priestorové kapacity školských budov a zaistiť, aby boli riadne spravované a dostatočne vybavené.

Mesto Skalica je zriaďovateľom Materskej školy Skalica, ktorá má 6 pracovísk a spolu 25 tried (Hviezdoslavova, L. Svobodu, Dr. Clementisa, Pod kalváriou, Pri potoku, Hurbanova) a 3 základných škôl (Vajanského, Mallého, Strážnická). Má vypracovanú Koncepciu rozvoja škôl a školských zariadení v pôsobnosti mesta Skalica - Stratégia a výhľad do roku 2026.

V základných školách prebieha aj integrované vzdelávanie žiakov a školy zamestnávajú asistentov vo vlastných réžiách.

Tabuľka 9. Školy a školské zariadenia na území mesta Skalica šk. r. 2023/2024

Škola / školské zariadenie	Zriaďovateľská pôsobnosť	Počet žiakov
Materská škola Skalica – spolu žiakov 575: - Dr. Clementisa - elok. pracovisko Hviezdoslavova - elok. Pracovisko L. Svobodu - elok. Pracovisko Pod kalváriou - elok. pracovisko Pri potoku - elok. pracovisko Hurbanova	mesto	 91 72 135 114 72 91
Súkromná Materská škola, ul. L. Svobodu (Agátová 25)	súkr.	93
Súkromná špeciálna materská škola, ul. L. Svobodu	súkr.	27
Základná škola: - Vajanského - Mallého - Strážnická	mesto	 781 230 637
Súkromná základná škola	súkr.	154
Spojená škola (býv. špeciálna základná škola)	súkr.	57

Zdroj: MsÚ Skalica

V meste sa nachádza **Súkromné centrum poradenstva a prevencie Skalica, L. Svobodu 31, Skalica**, ktoré patrí medzi základné zložky systému výchovného poradenstva a prevencie. Zabezpečuje psychologickú diagnostiku, prognostiku, prevenciu, depistáž, terapiu a poradenstvo; špeciálno-pedagogickú diagnostiku, prognostiku, prevenciu, depistáž, terapiu a poradenstvo; EEG biofeedback terapiu; terapiu deficitou čiastkových funkcií podľa metódy Dr. Brigity Sindelar; INPP terapiu; KBT terapiu pre deti bez zdravotného znevýhodnenia aj pre deti so všetkými druhmi, stupňami a vzájomnými kombináciami znevýhodnení od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie.

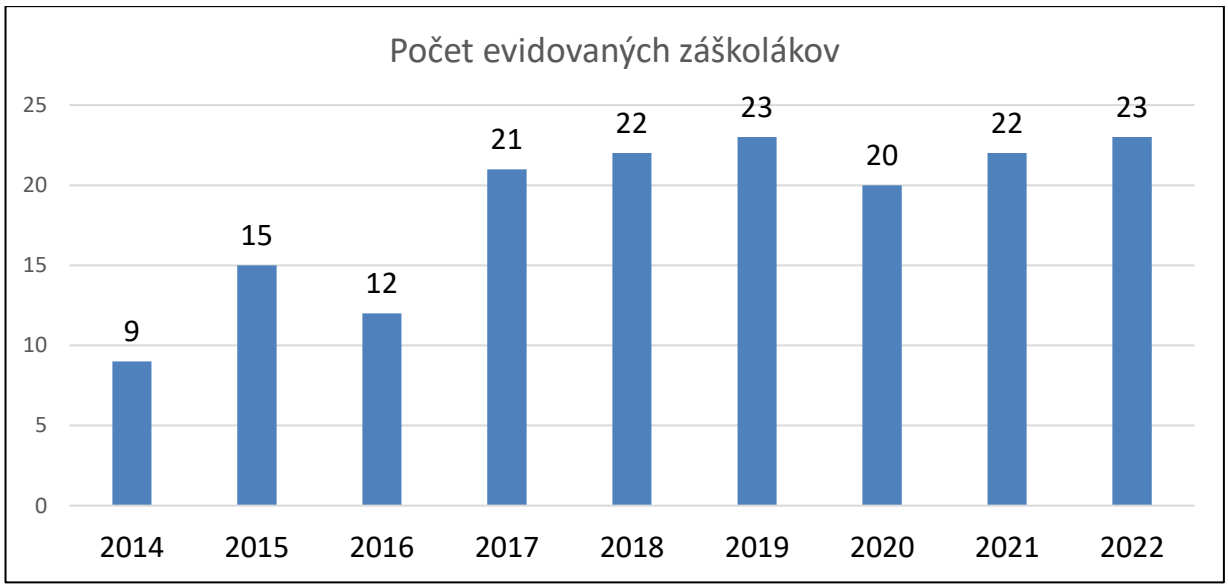
Vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením poskytujú nasledovné inštitúcie:

- Základná škola,
- Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva,
- Súkromná špeciálna materská škola,
- Spojená škola.

Od 1.1.2021 nadobudla účinnosť novela školského zákona, ktorá priniesla rozsiahle zmeny týkajúce sa predprimárneho vzdelávania, teda vzdelávania detí v škôlke, ktoré dosiahli 5 rokov veku do 31. augusta, ktorý predchádza začiatku školského roka, od ktorého bude dieťa plniť povinnú školskú dochádzku v základnej škole. Preto sa mesto zameriava aj na tieto rodiny a poskytuje im poradenstvo čo sa tohto vzdelávania týka. V r. 2021 boli oddelením OSSZB MsÚ Skalica riešené 3 prípady porušovania zákona a v roku 2022 boli riešené 4 prípady porušovania zákona.

Mesto Skalica sa podieľa na výkonoch opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, na základe rozhodnutia ÚPSVaR vykonáva osobitného príjemcu sociálnych dávok: rodinných prídavkov alebo dávok v hmotnej núdzi, robí výkon opatrovníctva na základe rozhodnutia súdu, podieľa sa na kontrole starostlivosti o deti a nesvojprávnych občanov.

Graf 2. Počet evidovaných záškolákov v meste Skalica k 31.12.2022



Zdroj: MsÚ Skalica

Z týchto počtov vyplýva, že trend záškoláctva sa zvyšuje. Záškoláctvo evidujeme prevažne u sociálne slabších rodín.

Mesto taktiež riešilo priestupky a správne delikty na úseku povinnej školskej dochádzky podľa Zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Priestupkové konanie sa riešilo u detí, ktoré neospravedlnene vymeškali 60 a viac hodín do 100 hodín (od 100 neospravedlnene vymeškaných hodín mestom podané trestné oznámenie).

Tabuľka 10. Počet priestupkov a správnych deliktov na úseku povinnej školskej dochádzky k 31. 12. 2022

	2020	**2021**	**2022**
Počet vykonaných priestupkových konaní - záškoláctvo	1	3	1

Zdroj: MsÚ Skalica

V roku 2023 je týchto priestupkov oveľa viac, nakoľko vstúpila do platnosti novela uvedeného zákona, podľa ktorej sa priestupkové konanie vykonáva už od 15 neospravedlnene vymeškaných hodín žiakom. K 31. 8. 2023 bolo vykonaných 5 priestupkových konaní v rámci záškoláctva.

Ďalej mesto vykonáva aj opatrenia, ktoré sú zamerané na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine, na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický, fyzický alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby.

Tabuľka 11. Počet rodín riešených v rámci sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately MsÚ Skalica

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet rodín v evidencii MsÚ	41	46	58	68	96	129	115	120	125

Zdroj: MsÚ Skalica

Sociálne oddelenie MsÚ Skalica v súčinnosti s oddelením sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR pracuje na riešení problémov, ktoré ako vidieť z tabuľky 12 majú rastúci trend (v r. 2020 a r. 2021 pandémia COVID-19). Počet intervencií v porovnaní s r. 2014 narástol o vyše 300%.

Mesto Skalica rieši, ako príslušný správny orgán v zmysle Zákona č. 219/ 1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon č. 219/ 1996 Z. z.“), správne delikty vo veci požitia alkoholických nápojov a iných návykových látok maloletými a mladistvými.

Tabuľka 12. Počet priestupkov a správnych deliktov na úseku zákona č. 219/ 1996 Z. z.

Mesto Skalica	2020	2021	2022
Počet vykonaných priestupkových konaní	6	3	1

Zdroj: MsÚ Skalica

Od 1. 1. 2023 do 31.8. 2023 Mesto Skalica riešilo v tejto veci 18 priestupkov, ktoré boli vo väčšine prípadov spôsobené mladistvými osobami.

Mesto Skalica spolupracuje so zariadeniami na vykonávanie opatrení podľa Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako je napr. centrum pre deti a rodiny.

Centrum pre deti a rodiny Skalica: V Skalici sa nachádza jedno zariadenie pre maloleté deti a mladých dospelých vo veku od narodenia do dosiahnutia plnoletosti a osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. V tomto zariadení sa vykonávajú opatrenia dočasne nahrádzajúce dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia, alebo o uložení výchovného opatrenia pobytovou formou, vykonávanie opatrení na predchádzanie vzniku, prehlbovania a opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu dieťaťa alebo sociálneho vývinu dieťaťa z dôvodu problémov v prirodzenom rodinnom prostredí, alebo náhradnom rodinnom prostredí.

Pobytové opatrenia súdu sa tu vykonávajú:

- v 6 profesionálnych náhradných rodinách s kapacitou 8 miest, resp. podľa obsadenosti pracovných miest profesionálnych náhradných rodičov,
- v 2 samostatne usporiadaných skupinách zriadených so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom,

- v 6 špecializovaných samostatných skupinách pre deti (t. j. 3 skupiny s opatrovateľskou starostlivosťou a 3 skupiny s ošetrovateľskou starostlivosťou).
Celková kapacita centra je 78 miest, z celkového počtu je 20 miest určených na pobyt detí v dvoch samostatných skupinách, 24 miest v troch špecializovaných samostatných skupinách s ošetrovateľskou starostlivosťou, 24 miest v troch špecializovaných skupinách s opatrovateľskou starostlivosťou, z čoho sú 3 miesta určené pre dobrovoľný pobyt detí s ŤZP a 10 miest v profesionálnych náhradných rodinách.

V zmysle Občianskeho zákonníka môže súd ustanoviť mesto za opatrovníka v prípade, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka.

Tabuľka 13. Počet osôb, u ktorých mesto vykonávalo funkciu opatrovníka, poručníka

Rok	Opatrovník pre občana s obmedzenou spôsobilosťou	Poručníctvo	Kolízny opatrovník
2019	2	0	0
2020	4	2	0
2021	5	1	0
2022	3	1	0
2023 k 30.9.	3	2	0

Zdroj: MsÚ Skalica

2.3.5 Príspevky poskytované Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny

V meste Skalica sa nachádza vysunuté pracovisko Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica. Ide o štátnu správu, ktorá vykonáva činnosť v oblasti služieb zamestnanosti, integrovania občanov so zdravotným postihnutím, v oblasti sociálnych vecí, kde poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, náhradné výživné, dotácie pre deti, štátne sociálne dávky, kompenzačný príspevok baníkom, rodinné dávky v rámci EÚ, príspevky pre ťažko zdravotne postihnutých, sociálnoprávnu ochranu deti, sociálnu kuratelu a poradensko-psychologické služby.

Pri zdravotnom postihnutí poskytuje rôzne peňažné príspevky napr. na: osobnú asistenciu; kúpu, výcvik používania a úpravu pomôcky; opravu pomôcky; kúpu zdvíhacieho zariadenia; kúpu osobného motorového vozidla; úpravu osobného motorového vozidla; prepravu; úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže; kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie; kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia; kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla; kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom a peňažný príspevok na opatrovanie.

Tabuľka 14. Štatistické údaje príspevkov – počet občanov s trvalým bydliskom v meste Skalica

Počet poberateľov:	za rok 2020	za rok 2021	za rok 2022
- opakovaný príspevok dieťaťu	22	19	18
- opakovaný príspevok náhradnému rodičovi	6	4	4
- prídavok na dieťa	2 196	2 187	2 181
- príplatok k prídavku na dieťa	3	2	2
- rodičovský príspevok	547	554	542
- príspevok pri narodení dieťaťa	155	141	140
- príspevok na starostlivosť o dieťa	26	16	7
- dávka v hmotnej núdzi	počet celkom/z toho ženy:		
• počet poberateľov	70/36	64/31	159/118
• počet spoločne posudzovaných osôb (vrátene žiadateľa)	97/46	88/41	273/179
- náhradné výživné	17	20	36
- osobná asistencia	20	19	20
- preprava	4	3	3
- poberateľov peňažného príspevku na opatrovanie	83	79	84
- opatrovaných	82	80	84
- počet nezamestnaných v evidencii viac ako 1 rok	60	86	54
- počet evidovaných voľných pracovných ponúk	966	1 715	3 204
- počet riešených prípadov v rámci SPODaSK	144	152	167
a) z toho maloletí do 14 rokov veku	161	125	143
b) z toho mladiství od 15 do 18 rokov	64	68	74
c) počet detí, ktorým bola nariadená ÚS	6	7	14
d) počet detí v ústavnej starostlivosti (ÚS)	13	15	18

Zdroj: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica

2.3.6 Zamestnávanie občanov so zdravotným znevýhodnením

Osoby so zdravotným postihnutím je možné zamestnávať rôznym spôsobom, najviac sa však využívajú chránené dielne a chránené pracoviská zriaďované a prevádzkované podľa osobitných zákonov. K 31. 12. 2022 sa na území mesta Skalica nachádzali chránené dielne a chránené pracoviská, ktoré zamestnávali osoby so zdravotným postihnutím.

Tabuľka 15. Zoznam Chránených dielní a chránených pracovísk v Skalici

Názov a sídlo CHD a CHP	Zriaďovateľ	Počet zamestnancov chránenej dielne	Činnosť/ Poskytované služby
Mesto Skalica, Nám. slobody 10, 909 01 Skalica	Mesto Skalica	6	Obsluha VT a kamerového systému
MIKÁDO Skalica, s.r.o. Pri potoku 12, 909 01 Skalica		13	Výroba dekoratívnych predmetov z papiera, lepenky, drôtu, na výrobu drobných textílií, drobné krajčírske práce, výroba drobnej keramiky bez vypaľovania, aranžovanie, výroba drobných reklamných predmetov, baliarenské práce, kopírovacie práce, xerografické práce, jednoduché kancelárske práce
JUDr. Ivan Polák, súdny exekútor Štúrova 2043/4A, 909 01 Skalica		3	Právne činnosti
DvSs.r.o., Vrchovského 2 909 01 Skalica		25	Poskytovanie služieb na vykonávanie manuálne jednoduchých prác (triedenie, balenie, skladovanie, kompletizácia a potlač, výroba reklamných a darčekových predmetov, výroba hračiek), informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly.
Billy,s.r.o., Vrchovského 2, Skalica		10	Poskytovanie služieb a vykonávanie jednoduchých prác – darček. predmetov, skladanie, kompletizáciu, potlač branding (logo), výrobu reklamných a darčekových predmetov, hračiek, jednoduchých školských a kancelárskych pomôcok, obchodnú činnosť súvisiacu s predajom tovaru a výrobkov CHD, nákupom tovaru, komponentov a materiálu pre výrobnú a odbytovú činnosť CHD
EUROFRAME, a.s., Sasinkova č.4 Skalica		3	administratívna činnosť v stavebnej spoločnosti
Directsolutions, spol. s r.o., Antona Srholca 11, Skalica		1	administratívne práce pre firmu, spracovávanie a prijímanie objednávok

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, zoznam k 31. 12. 2022

2.4 Analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb v meste Skalica

Sociálne služby sa delia podľa rozsahu, foriem a druhu na niekoľko skupín. Podľa rozsahu je možné poskytovať sociálnu službu na *určitý alebo neurčitý čas*.

Sociálna služba sa poskytuje ambulantnou formou, terénnou formou, pobytovou formou alebo inou formou podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa fyzická osoba zdržiava.

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „ambulantná sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie.

Terénna forma sociálnej služby (ďalej len „terénna sociálna služba“) sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí. Terénnu sociálnu službu možno poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu fyzickej osoby, rodiny

a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii. Terénne programy sa vykonávajú odbornými činnosťami alebo ďalšími činnosťami podľa zákona o sociálnych službách.

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „pobytová sociálna služba“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba. Pobytovú sociálnu službu možno maloletému dieťaťu poskytnúť len s písomným súhlasom zákonného zástupcu, osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony len s písomným súhlasom fyzickej osoby, ktorú súd ustanovil za opatrovníka.

Sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Sociálne služby podľa druhu sú:

a) sociálne služby krízovej intervencie,
b) sociálne služby na podporu rodiny s deťmi,
c) sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku,
d) sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií,
e) podporné služby.

Sociálne služby možno účelne a vhodne spájať.

Sociálne služby na území mesta sú poskytované verejnými a neverejnými poskytovateľmi sociálnych služieb v zmysle Zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách. Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených týmto zákonom:

- verejný poskytovateľ sociálnej služby (obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom), a
- neverejný poskytovateľ sociálnej služby (iná fyzická alebo právnická osoba).

V nasledujúcej časti uvádzame prehľad verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb na území obce a pokiaľ nie sú zriadené, uvádzame informáciu o poskytovaných sociálnych službách na území najbližších obcí. Je spracovaný podľa Centrálneho registra poskytovateľov vedenom na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Prehľad je členený podľa druhov sociálnych služieb a uvádza počet zariadení, charakter prevádzkovateľa, kapacitu a adresu. Zároveň ku každej skupine sociálnych služieb uvádzame **indikatívnu potrebu** na základe orientačného normatívu vybavenosti (Woleková – Mezianová, 2004). Indikatívna potreba sa stanovuje z predpokladaného podielu cieľových skupín na 10 tisíc obyvateľov. Tento predpokladaný podiel vychádza zo štatistických zisťovaní, ktoré boli zovšeobecnené. Je teda stanovená empiricky. Slúži pre základný odhad výskytu cieľových skupín v komunite a upresňuje sa prieskumom. V realite môže byť preto potreba vyššia alebo nižšia, ale v zásade sa pohybuje okolo indikatívnej potreby.

2.4.1 Sociálne služby krízovej intervencie

Služby krízovej intervencie sa poskytujú nasledovnými druhmi sociálnych služieb:

1. terénna sociálna služba krízovej intervencie,
2. nízkoprahové denné centrum,
3. integračné centrum,

4. komunitné centrum,
5. nocľaháreň,
6. útulok,
7. domov na pol ceste,
8. nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu,
9. zariadenie núdzového bývania.

Tabuľka 16. Orientačné indikatívne údaje o výskyte potreby sociálnych služieb v oblasti azylového ubytovania

Cieľová skupina	**na 10 000 obyvateľov**	**Mesto Skalica (15 471 obyvateľov)**
bezdomovci	10	15-16
matky s deťmi	4,5	7-8
po výkone trestu	19	29-30
závislí na drogách	12 – 24 (vo veľkých mestách aj viac)	18-38

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004. Prepočet na počet obyvateľov mesta Skalica - vlastný.

Tabuľka 17. Počet poskytovateľov podľa druhu sociálnej služby

Druh služby	**Počet poskytovateľov TTSK**	**Počet poskytovateľov** s prevádzkou v **meste Skalica**
Terénna sociálna služba krízovej intervencie	6	0
Nízkoprahové denné centrum	1	0
Integračné centrum	0	0
Komunitné centrum	16	0
Nocľaháreň	7	1
Útulok	7	1
Domov na pol ceste	1	0
Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu	4	0
Zariadenie núdzového bývania	5	0

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Tabuľka 18. Prehľad poskytovateľov ss s adresou sídla na území mesta Skalica

Poskytovateľ	Druh služby	Kapacita	Forma / čas
Štíbor – Mestské centrum sociálnych služieb n. o.	Nocľaháreň	10	Pobytová – ročná / neurčitý
Štíbor – Mestské centrum sociálnych služieb n. o.	Útulok	45	Pobytová – ročná / neurčitý
Križovatky n.o.	Útulok	45	Pobytová - ročná/ určitý
Križovatky n.o.	Zariadenie núdzového bývania	41	Pobytová - ročná / určitý

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Celkový počet sociálnych služieb na zabezpečenie nevyhnutných životných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb na území TTSK bolo 47 zariadení. Z toho s miestom poskytovania sociálnych služieb v meste Skalica je ZSS **Štíbor - Mestské centrum sociálnych služieb, n. o. Skalica**, ktorého zakladateľom je Mesto Skalica. Prostredníctvom tohto zariadenia sa prevádzkuje **Nocľaháreň** s kapacitou 10 miest/muži a **Útulok** s kapacitou 45 miest (muži a ženy/jednotlivci, osamelé matky s deťmi bez prístrešia, obete domáceho násilia, občania po ukončí ústavnej starostlivosti a občania po výkone trestu). Ročne organizácia eviduje približne 25-30 žiadostí o ss v Útulku a približne 20 žiadostí o ss v Nocľahárni. Za posledné tri roky bolo so žiadateľmi o ss v Útulku uzatvorených zmlúv: r. 2021 - 21 zmlúv, r. 2022 – 20 zmlúv a r. 2023 – 27 zmlúv. V Nocľahárni boli všetky evidované žiadosti vybavené a sociálna služba bola žiadateľom poskytnutá.

Zariadenie núdzového bývania a Útulok Križovatky n. o., Záhradná 3, Skalica je neverejným poskytovateľom týchto služieb. Toto zariadenie má prevádzky vybudované v iných mestách (Malacky-útulok a Holíč-zariadenie núdzového bývania) a často sú plne obsadené občanmi z iných miest.

Zo skúseností z praxe môžeme skonštatovať, že kapacity týchto zariadení sú počas teplých mesiacov dostatočné a pokrývajú dopyt občanov po pobytových sociálnych službách na zabezpečenie nevyhnutných životných podmienok. Počas zimných mesiacov sú tieto zariadenia plne obsadené a kapacita je nepostačujúca.

V meste sa nedostatkovými sociálnymi službami krízovej intervencie javí najmä nízkoprahové zariadenia, ktoré by občanom poskytovali stravu, vykonanie osobnej hygieny, možnosť celodenného využívania zariadenia, poradenstvo, príp. podľa potreby sprievod, vybavenie rôznych záležitostí a dokladov, pomoc pri hľadaní zamestnania, riešenie zdravotných problémov. Tiež by ponúkli možnosť poskytnutia služieb aj tým, ktorých odmietli v iných zariadeniach, napr. pre zlý zdravotný stav, stav pod vplyvom alkoholu, psychické poruchy alebo kvôli vyžadujúcej celodennej starostlivosti.

Dlhodobým pobytom občanov mesta na ulici sa prehlbuje a zhoršuje ich sociálny status, psychický a fyzický zdravotný stav, čo napokon často končí odkázanosťou na pomoc inej osoby. Mnohí občania z tejto cieľovej skupiny nemajú vybavené doklady, zdravotné poistenie, nenavštevujú obvodných ani odborných lekárov, tieto faktory minimalizujú ich šance na návrat do spoločenského života alebo na umiestnenie do vhodných pobytových zariadení.

Cieľové skupiny, ktorým sú poskytované tieto druhy sociálnych služieb sú charakteristické ich rôznorodosťou a špecifickými potrebami výrazne odlišnými od iných cieľových skupín. Je to spôsobené ich individuálnymi možnosťami, schopnosťou a ochotou (respektíve neochotou) zmeniť svoj sociálny status. Ďalším významným faktorom je kolísavá sezónna potreba poskytovania služieb najmä v nocľahárni a útulku.

2.4.2 Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

Do sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi zaraďujeme:
1. pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
2. zariadenia dočasnej starostlivosti o deti,
3. služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života,
4. zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
5. služba včasnej intervencie.

Tabuľka 19. Orientačné indikatívne údaje o potrebe sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti a rodinu

Sociálna skupina		na 10 tisíc obyvateľov	Skalica 15 471 obyvateľov
Rodiny s deťmi (0-18 rokov) vyžadujúce sociálnu pomoc	potreba vzniká v priebehu roka	80	123
	potrebujú trvalú pozornosť	270	417
Deti ohrozené týraním a zneužívaním	potreba vzniká v priebehu roka	20	30
	potrebujú trvalú pozornosť	340	526

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004.
Prepočet na počet obyvateľov mesta Skalica - vlastný.

Tabuľka 20. Počet poskytovateľov podľa druhu sociálnej služby

Druh služby	Počet poskytovateľov v TTSK	Počet poskytovateľov s prevádzkou v meste Skalica
Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa	4	0
Zariadenie dočasnej starostlivosti o deti	0	0
Služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života	3	1
Zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	20	1
Služba včasnej intervencie	9	0

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Tabuľka 21. Prehľad poskytovateľov na území mesta Skalica

Poskytovateľ	Druh služby	Kapacita	Právna forma	Prevádzka
Natália Kučeríková, Skalica	Služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života	3	Fyzická osoba	Priečna 1780/15, Skalica
Beáta Medlenová Skalica	Zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	13	Fyzická osoba	Pivovarská 21, Skalica

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Celkový počet poskytovateľov sociálnych služieb na podporu rodiny s deťmi bola na území TTSK 36 zariadení. Z toho na území mesta Skalica sú dve registrované zariadenia:

Natália Kučeríková - služba na podporu zosúlaďovania rodinného života a pracovného života:
- cieľová skupina detí: 1 až 3 roky veku dieťaťa,
- obsahom práce: starostlivosť o deti v jasličkovskom veku, celodenná starostlivosť ako kŕmenie, prebaľovanie, hygienické návyky, hranie, učenie básničiek, farieb, pesničiek, odnaučenie od plienok a mnoho ďalšieho,
- pomoc bola poskytnutá 14 mamičkám.

Beáta Medlenová - zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa:
- opatrovanie detí od 1 do 3 rokov veku dieťaťa,
- celodenná starostlivosť ako kŕmenie, prebaľovanie, hygienické návyky, hranie, učenie básničiek, farieb, pesničiek, odnaučenie od plienok, atď.,
- kapacita 13 detí.

2.4.3 Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku

Medzi tieto druhy sociálnych služieb zaraďujeme:

1. poskytovanie sociálnej služby pre osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
    - zariadenie podporovaného bývania,
    - zariadenie pre seniorov,
    - zariadenie opatrovateľskej služby,
    - rehabilitačné stredisko,
    - domov sociálnych služieb,
    - špecializované zariadenie,
    - denný stacionár,
2. opatrovateľská služba,
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
5. tlmočnícka služba,
6. sprostredkovanie tlmočníckej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok.

Tabuľka 22. Orientačné indikatívne údaje o výskyte potreby sociálnych služieb pre osoby staršie ako 65 rokov

Sociálna služba	% z celkového počtu	Skalica (cca 2 927 obyvateľov)
Zariadenia sociálnych služieb	5 %	146
Opatrovateľská služba	6 %	175
Spolu	11 %	**321**

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004.
Prepočet na počet obyvateľov mesta Skalica - vlastný.

Tabuľka 23. Orientačný výskyt druhov zdravotného postihnutia

Druh postihnutia	**Počet osôb s daným postihnutím na 10 tisíc obyvateľov**	**Mesto Skalica 15 471 obyvateľov**
Zrakové postihnutie	57	88
z toho ťažko	16	24
Sluchové postihnutie	95	146
z toho nepočujúci	14,5	22
Poruchy reči	57	88
Mentálne postihnutie	285	440
Poruchy pohybového ústrojenstva	286	442
Osoby na vozíku	33	51
Diabetici	505	781
z toho na inzulíne	66	102
Duševné ochorenie	95	146
Epilepsia	133	205
Psoriáza	190	293
Chronicky choré deti	524	810

Zdroj: WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M.: Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004. Prepočet na počet obyvateľov mesta Skalica – vlastný.

Podľa WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M. Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb. Socia, 2004, sa uvádza, že orientačný výskyt druhov zdravotného postihnutia na 10 tisíc obyvateľov je cca 16 % obyvateľov, ktorí sa musia vo svojom živote vysporiadať s určitou mierou zdravotného postihnutia, takmer 3 % detí trpia chronickou chorobou, približne 400 osôb je poberateľmi invalidného dôchodku a cca 110 osôb sú poberateľmi čiastočného invalidného dôchodku.

Podľa nami uvedených orientačných počtov výskytu druhov zdravotného postihnutia v meste Skalica sa bezbariérovosť a dostupnosť úradov a inštitúcií ukazuje ako nutná.

Za pomerne vysoké číslo je možné považovať aj indikatívny počet chronicky chorých detí, ľudí s duševným ochorením a rodiny pre ktoré nie je zatiaľ nastavený systém podporných a odľahčovacích služieb.

Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb. Sociálne služby predstavujú rôzne činnosti, ktoré sú určené na pomoc ľuďom, ktorí sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii, nevedia si sami zabezpečiť základné životné potreby alebo potrebujú pomoc z iných vážnych dôvodov.

Je viacero sociálnych služieb, ktoré môžu byť poskytované rôznou formou a v rôznom rozsahu. Druh sociálnej služby, forma sociálnej služby a rozsah poskytovania sociálnej služby sa v konkrétnom prípade určia podľa nepriaznivej sociálnej situácie a v niektorých prípadoch aj podľa stupňa odkázanosti osoby na pomoc inej osoby (ide o prípady poskytovania sociálnych služieb v zariadeniach určených osobám odkázaným na pomoc iných a dôchodcom a o opatrovateľskú službu).

Tabuľka 24. Počet poskytovateľov v TTSK

Druh služby	Počet poskytovateľov v TTSK	Počet ZSS v TTSK podľa druhu a formy	Počet poskytovateľov v meste Skalica
Zariadenie podporovaného bývania	1	1	0
Zariadenie pre seniorov	58	76	2
Zariadenie opatrovateľskej služby	11	13	0
Rehabilitačné stredisko	1	1	0
Domov sociálnych služieb	35	48	2
Špecializované zariadenie	23	28	1
Denný stacionár	13	13	0

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Tabuľka 25. Prehľad poskytovateľov na území mesta Skalica

Poskytovateľ	Druh služby	Kapacita	Forma / čas
JESÉNIA SKALICA, ZPS	Zariadenie pre seniorov	76	Pobytová / ročná / neurčitý čas
ZPS Skalica	Zariadenie pre seniorov	168	Pobytová / ročná / neurčitý čas
Zariadenie sociálnych služieb Zelený dom Skalica	Domov sociálnych služieb	16	Ambulantná / neurčitý čas
		9	Pobytová / týždenná / neurčitý čas
		7	Pobytová /ročná / neurčitý čas
	Špecializované zariadenie	3	Pobytová /ročná / neurčitý čas
Mikádo, o.z. Skalica	Domov sociálnych služieb	9	Pobytová /týždenná/neurčitý čas
		20	Ambulantná / neurčitý čas

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Mesto Skalica je zriaďovateľom dvoch zariadení pre seniorov a to ZPS Skalica a JESÉNIA SKALICA ZPS, s kapacitou 244 miest (168+76). Časová aj miestna dostupnosť sociálnych služieb v ZPS sa pre obyvateľov mesta Skalica výrazne zlepšila od roku 2014, kedy ZPS Skalica po rekonštrukcii rozšírilo kapacitu a tiež sa vybudovalo nové ZPS s názvom JESÉNIA SKALICA zariadenie pre seniorov, s počtom miest 76. Tieto zariadenia pre seniorov poskytujú celoročné pobytové sociálne služby. Kapacita zariadení je dostatočná vzhľadom na aktuálnu legislatívu.

Tabuľka 26. Počet žiadostí o uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby

ZSS	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ZPS Skalica	53	48	53	42	32	39	33	26	29
JESÉNIA SKALICA	-	-	-	25	21	30	27	15	17

Zdroj: Zariadenie pre seniorov Skalica a JESÉNIA SKALICA zariadenie pre seniorov

r. 2023 - ZPS Skalica:

- k 31.10.2023 je evidovaných 35 žiadostí o poskytnutie ss v ZPS Skalica,
- priemerná čakacia doba: v časti B – 30 dní,
  v časti A – 90-120 dní.

r. 2023 - JESÉNIA SKALICA zariadenie pre seniorov:

- k 31.10.2023 je evidovaných 19 žiadostí o poskytnutie ss v JESÉNIA SKALICA ZPS,
- priemerná čakacia doba: 30 dní.

V meste Skalica sa nachádzajú dva domovy sociálnych služieb:

1. Zariadenie sociálnych služieb Zelený dom Skalica:

Poskytuje ss pre deti (dievčatá aj chlapcov) aj dospelých (ženy aj mužov), najviac do dovŕšenia dôchodkového veku. Ale ak FO dovŕši dôchodkový vek počas poskytovania ss v ZSS, táto ss sa poskytuje aj naďalej.

Tabuľka 27. Počet evidovaných žiadostí o poskytnutie ss v ZSS Zelený dom Skalica

	Forma	Ročný počet evidovaných žiadostí	Celkový počet evidovaných žiadostí
Domov sociálnych služieb	ambulantná	3	4
	týždenná	1	20
	celoročná	5	37
Špecializované zariadenie	celoročná	8	42

Zdroj: Zariadenie sociálnych služieb Zelený dom Skalica

- Je zariadením rodinného typu.
- V ZSS sa poskytuje aj ošetrovateľská starostlivosť.
- Služby sa poskytujú FO, ak je odkázaná na pomoc inej FO a ich stupeň odkázanosti je najmenej V, podľa Zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách. Tiež sa poskytujú FO, ktoré sú nevidiace alebo prakticky nevidiace a stupeň je podľa uvedeného zákona najmenej III.
- V špecializovanom zariadení sa poskytuje ss v zmysle zákona o sociálnych službách, najmä ak má Parkinsonovu chorobu, Alzheimerovu chorobu, pervazívnu vývinovú poruchu, sklerózu multiplex, schizofréniu, demenciu rôzneho typu a etiológie, hluchoslepota, AIDS alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

Priemerná čakacia doba na uzatvorenie zmluvy je cca 7 rokov.

2. OZ MIKÁDO Skalica:

Občianske združenie bolo od roku 2016 prevádzkovateľom denného stacionára, ktorý je od roku 2022 domovom sociálnych služieb so zameraním na klientov so zdravotným znevýhodnením. Od 1. 6. 2022 občianske združenie začalo využívať novovybudované centrum ambulantnou formou s kapacitou 20 klientov. Od 1. 1. 2024 plánuje otvoriť aj týždennú pobytovú formu s kapacitou 9 klientov. V Centre sociálnych služieb Mikádo sa poskytuje starostlivosť prostredníctvom rozličných terapií pre klientov so zdravotným znevýhodnením.

V r. 2022 evidovali 18 žiadostí. K 30. 9. 2023 evidujú 7 žiadostí. Kapacita zariadenia je naplnená a nakoľko žiadostí pribúda plánujú do budúcna rozšírenie kapacít na obe formy poskytovaných služieb.

V minulosti sa v meste nachádzali aj **denné stacionáre** s celkovou kapacitou 32 miest, ktoré boli postupne zrušené: Denný stacionár Evanjelickej diakonie Skalica a MIKÁDO OZ Skalica.

Stredisko Evanjelickej diakonie v Skalici pracuje už len vo forme dobrovoľníctva. Cieľovou skupinou sú seniori a invalidní dôchodcovia žijúci prevažne osamote, a taktiež sociálne slabší občania. Ich obsahom práce je poskytovanie socializácie, rôzne druhy terapií (napr. arteterapia, ergoterapia), tréning pamäte, prednášky na zdravotné témy, ručné práce, potravinová pomoc, návštevy v domácnosti, a pod. Ročne spolupracujú približne s 60 občanmi mesta.

V meste Skalica naďalej zostáva naliehavým a dlhodobým problémom naplnená kapacita týchto ZSS a nemožnosť poskytovania sociálnych služieb ďalším plnoletým sociálne odkázaným občanom. Taktiež poradovník čakateľov na umiestnenie detí do 18 rokov na všetky druhy pobytu (ambulantný, týždenný aj celoročný) sa dlhodobo neposúva a vzniká tak kategória občanov, ktorým je sociálna služba nedostupná. Absenciu týchto druhov sociálnych služieb potvrdzujú aj štatistické údaje v rámci celého Slovenska.

Ďalšími sociálnymi službami na riešenie nepriaznivej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku sú:

Tabuľka 28. Počet poskytovateľov podľa druhov služieb

Druh služby	Počet poskytovateľov v TTSK	Počet poskytovateľov v meste Skalica
Opatrovateľská služba	99	1
Prepravná služba	9	0
Sprievodcovská a predčitateľská služba	2	0
Tlmočnícka služba	6	0
Sprostredkovanie tlmočníckej služby	0	0
Sprostredkovanie osobnej asistencie	1	0
Požičiavanie pomôcok	11	0

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR 2023

Tabuľka 29. Prehľad poskytovateľov na území mesta Skalica

Poskytovateľ	Druh služby	Kapacita	Forma / čas
Mesto Skalica	Opatrovateľská služba	Neuvádza sa	Terénna / neurčitý čas

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR 2023

Pri týchto službách sa obvykle kapacita neuvádza, preto nie je možné hodnotiť jej dostatočnosť, uvedený je len počet poskytovateľov. Mesto Skalica poskytuje opatrovateľskú službu od roku 2004.

Tabuľka 30. Príjmy z úhrad a priemerné bežné výdavky na opatrovateľskú službu na jedného prijímateľa/hod.:

ROK	Opatrovateľská		Rozvoz obedov - opatrovateľkami			Spolu príjem za opatrov. službu a rozvoz v €	Ročné priemerné bežné výdavky mesta na OPA službu (mzdy, odvody, obedy...) v €	Priemerné bežné výdavky mesta na jedného prijímateľa ss v € na hod./osoba
	Priemer. počet opatrova-ných FO	Príjmy z úhrad za OPA službu v €	Priemer. počet osôb	Počet rozvozov za rok	Príjem z úhrady za rozvoz v €			
2016	21	4 273,35	29	5700	1 714,60	5 987,95	92 561,40	6,40
2017	24	4 720,50	32,5	6345	1 903,50	6 624,00	87 503,99	6,00
2018	24	4 247,00	32,5	6571	1 970,40	6 217,40	96 539,71	6,68
2019	27,5	4 607,25	37,5	7115	2 135,10	6 742,35	122 039,24	8,51
2020	25	3 816,35	42	8489	2 546,70	6 363,05	102 129,32	9,04
2021	27,5	4 290,25	44	8318	2 495,40	6 785,65	150 843,79	10,62
2022	29	4 400,85	37	6663	1998,90	6 399,75	169 109,10	11,94

Zdroj: MsÚ Skalica

K 31. 7. 2023 Mesto Skalica zamestnáva 11 opatrovateliek, ktoré vykonávajú opatrovateľskú službu pre 37 občanov mesta Skalica.

Cieľom opatrovateľskej služby je napomáhať klientom zotrvať čo najdlhšie v domácom prirodzenom prostredí a tak si zachovať kvalitu života na potrebnej úrovni. Je doplnkovou službou k svojpomoci od rodinných príslušníkov a službou pre tých občanov, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby. V rámci opatrovateľskej služby sa nezabezpečuje celodenná starostlivosť, tú si klienti riešia pobytovými sociálnymi službami alebo peňažným príspevkom za opatrovanie.

Prepravná sociálna služba nie je v meste poskytovaná. Domnievame sa, že dostupná mestská hromadná doprava v meste a využívanie nástrojov z balíka kompenzácií ťažkého zdravotného postihnutia zo strany štátu a niekoľko privátnych taxi služieb v meste kompenzujú absenciu prepravnej služby. Avšak nevylučujeme zriadenie takejto služby v prípade, ak bude táto potrebná a občania budú o túto službu prejavovať záujem.

Mesto Skalica v súčasnosti požičiava pomôcky, ktoré má od darcov - 4 ks chodúľky, 8 toaletné kreslá, 8 mechanických vozíkov, 11 párov barlí, rolátor, 1 elektrický vozík, 1 antidekubitný matrac.
Na základe preverovania možnej registrácie tejto služby sme dospeli k záveru, že službu registrovať nebudeme a to z dôvodu, že registrovaním služby by sme občanom mohli pomôcku zapožičať len za úhradu a najdlhšie do zabezpečenia si pomôcky na základe verejného zdravotného poistenia. Občan odkázaný na túto pomôcku by si musel vybaviť odkázanosť na pomôcku, ktorá sa preukazuje posudkom z ÚPSVaR. Toto si však veľa občanov nechce vybavovať. Pomôcky požičiavame bezplatne, na dobu neurčitú, najviac odkázaným občanom, ktorí pomôcku potrebujú. O pomôcky prejavuje záujem množstvo občanov.

Mesto Skalica je v zmysle Zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na ss v zariadeniach pre seniorov, zariadeniach opatrovateľskej služby,

dennom stacionári a odkázanosti na opatrovateľskú službu, a zániku odkázanosti na tieto služby a povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť a vyhotovuje posudky o odkázanosti na tieto sociálne služby.

Tabuľka 31. Počet rozhodnutí na účely posúdenia odkázanosti na sociálnu službu vydaných mestom Skalica

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Odkázanosť v ZPS	76	104	89	91	92	59	53	96
Odkázanosť v ZOS	0	0	0	0	0	2	0	3
Odkázanosť Denný stacionár	0	0	0	0	0	0	0	0
Odkázanosť na opatrovateľskú službu	19	16	15	21	21	23	19	26

Zdroj: MsÚ Skalica

V celkovom počte 96 vydaných rozhodnutí na účely posúdenia odkázanosti na ss v ZPS vydanom mestom Skalica v r.2022, je zahrnutých aj 32 rozhodnutí, kde sa na základe žiadostí prijímateľov ss v ZPS opätovne posudzovala odkázanosť na ss z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu.

2.4.4 Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

Telekomunikačné technológie našli svoje uplatnenie aj v oblasti sociálnych služieb, kde sa prostredníctvom nich poskytuje poradenstvo alebo je privolaná potrebná pomoc. Medzi sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií patrí:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Tabuľka 32. Počet poskytovateľov podľa druhov služieb

Druh služby	Počet poskytovateľov TTSK	Počet poskytovateľov v meste Skalica
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci	3	0
Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	5	0

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Mesto Skalica neprevádzkuje službu monitorovania a signalizácie potreby pomoci, ani sa na jej území nenachádza sídlo jej poskytovateľa, taktiež neprevádzkuje službu sprostredkovania krízovej pomoci, poskytovanej prostredníctvom telekomunikačných technológií ani sa na jej území nenachádza sídlo jej poskytovateľa. Mesto Skalica zabezpečuje túto službu od mesiaca november 2020 prostredníctvom služby „SOS Gombík – domáce tiesňové volanie“, ktoré poskytuje TTSK v spolupráci s Asociáciou samaritánov SR. Táto služba je poskytovaná osamelo žijúcim seniorom a občanom so zdravotným znevýhodnením, ktorá umožňuje privolať si pomoc v krízových situáciách.

Tabuľka 33. Počet občanov využívajúcich domáce tiesňové volanie

	2020	2021	2022
Počet FO, ktoré využívali domáce tiesňové volanie	4	12	24

Zdroj: MsÚ Skalica

K 30.9.2023 sa služba SOS gombík poskytuje **28 občanom**, ktorí nás požiadali o sprostredkovanie tejto služby.

Krízová pomoc s využitím telekomunikačných technológií sa občanom poskytuje formou sociálneho poradenstva telefonicky, príp. prostredníctvom internetu. Táto pomoc sa poskytuje na území mesta zariadeniami sociálnych služieb, MsÚ OSSZB a ÚPSVaR.

2.4.5 Podporné služby

Charakter podporných služieb je prierezový a nešpecifikujú sa výhradne na niektorú cieľovú skupinu. Obsahuje rôzne doplnkové služby pre osoby, ktoré sa starajú o ťažko zdravotne postihnutých, pre dôchodcov, osoby so zdravotnými problémami, osoby, ktoré nemajú zabezpečené základné životné potreby a ďalších. Ide o nasledovné služby:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

Tabuľka 34. Počet poskytovateľov alebo kapacita podľa druhov služieb

Druh služby	Počet poskytovateľov TTSK	Počet poskytovateľov v meste Skalica
Odľahčovacia služba	0	0
Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností	1	0
Denné centrum (počet prevádzok)	24	1
Podpora samostatného bývania	0	0
Jedáleň (počet prevádzok)	22	1
Práčovňa	4	1
Stredisko osobnej hygieny	3	1
Ostatné registrované služby		
Základné sociálne poradenstvo	20	0
Špecializované sociálne poradenstvo	16	0
Sociálna rehabilitácia	4	0

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Tabuľka 35. Prehľad poskytovateľov na území mesta Skalica

Poskytovateľ	Druh služby	Kapacita	Forma / čas
Štíbor – Mestské centrum sociálnych služieb n.o., Skalica	Denné centrum	neuvádza sa	Ambulantná / určitý čas
	Práčovňa		
	Stredisko osobnej hygieny		
Mesto Skalica	Jedáleň	neuvádza sa	Ambulantná / určitý čas

Zdroj: Centrálny register poskytovateľov sociálnych služieb. MPSVR SR, 2023

Poskytovanie sociálnej služby v dennom centre a sociálna služba v jedálni sú často vyhľadávané podporné služby v meste Skalica.

Mesto Skalica poskytuje podporné sociálne služby Denné centrum, Stredisko osobnej hygieny a Práčovňa prostredníctvom neziskovej organizácie Štíbor – MCSS. Je to organizácia založená mestom Skalica v zmysle Zákona č. 213/197 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov. Nezisková organizácia vznikla 8.11.2006 rozhodnutím Krajského úradu v Trnave o registrácii neziskovej organizácii.

V dennom centre poskytuje pomoc seniorom, osobám s nepriaznivým zdravotným stavom alebo s ťažkým zdravotným postihnutím. Zameriava sa na organizovanie rehabilitačných a relaxačných procedúr, podporu zdravia a zdravého životného štýlu, na podporu činností organizácií a klubov, občanov s rôznym druhom zdravotného postihnutia. Ponúka obľúbené kultúrne, spoločenské, športové podujatia, edukačnú činnosť, podporu pri družobných vzťahoch a podporuje medzigeneračný dialóg a prepájanie generácií. Vytvára podmienky na spoločné stretávanie sa seniorov a zdravotne znevýhodnených občanov, poskytuje priestory a zázemie na činnosť jednotlivých organizácií.

Práčovňa a stredisko osobnej hygieny sú ďalšie podporné sociálne služby, ktoré mesto poskytuje občanom na zabezpečenie nevyhnutných životných podmienok a na uspokojovanie základných životných potrieb.

Mesto Skalica má trvalý záujem o poskytovanie kvalitných sociálnych služieb pre seniorov a občanov so zdravotným postihnutím. Prostredníctvom referátu sociálnych služieb na oddelení sociálnej starostlivosti a zdravotníctva MsÚ poskytuje občanom opatrovateľskú službu a sociálnu službu v jedálni prostredníctvom dovozu stravy do domácnosti prijímateľov sociálnej služby. Stravu rozvážajú opatrovateľky mesta Skalica v spolupráci so Správou mestského majetku s. r. o. Skalica. Sociálnu službu v jedálni – **dovoz obedov** do domácnosti využívalo priemerne v období od mesiaca január 2023 do mesiaca október 2023 – 36 občanov.

Spolu s ďalším sociálnym nástrojom samosprávy mesta Skalica – príspevkom na stravovanie umožňuje mesto svojim občanom vysporiadať sa so životnými nákladmi. Podmienky na poskytnutie príspevku a výšku príspevku upravuje všeobecne záväzné nariadenie mesta. Výška príspevku sa stanovuje podľa výšky dôchodku (príjmu). Výška príspevku a hranica dôchodku bola počas roka 2023 upravená. Do 31.7.2023 bola výška príspevku v sume 1 Eur ak mal občan dôchodok vo výške do 400 Eur; príspevok 0,76 Eur pre výšku dôchodku od 400 Eur do 450 Eur a príspevok 0,50 Eur pre výšku dôchodku od 450 Eur do 500 Eur.

Tabuľka 36. Počty stravujúcich občanov

ROK	Priemerný počet občanov, ktorí poberali príspevok v sume			SPOLU
	0,50 €	0,76 €	1,- €	
2019	69	33	17	**119**
2020	67	38	10	**115**
2021	37	53	74	**164**
2022	39	51	66	**156**
2023 do 31.7.	39	52	27	**118**

Zdroj: MsÚ Skalica

Od 1.8.2023 bola výška príspevku a hranica dôchodku stanovená: dôchodok v sume do 450 Eur = príspevok 1,10 Eur, dôchodok v sume viac ako 450 Eur do 550 Eur = príspevok 0,80 Eur, dôchodok viac ako 550 Eur do 600 Eur = príspevok 0,50 Eur, dôchodok viac ako 600 Eur = bez nároku na príspevok. Občania, ktorí spĺňajú podmienky nároku na príspevok na stravovanie si môžu tento uplatniť v stravovacích prevádzkach, s ktorými má mesto uzatvorenú zmluvu o zabezpečení stravovania. T.č. majú občania na výber zo štyroch stravovacích zariadení.

Tabuľka 37. Priemerný počet občanov poberajúcich príspevok

ROK	Priemerný počet občanov, ktorí poberali príspevok v sume			SPOLU
	0,50 €	0,80 €	1,10 €	
od 1.8.2023 k 31.10. 2023 sa počty zmenili (vrátane nových žiadateľov)	6	52	77	**135**

Zdroj: MsÚ Skalica

Priestory, kde sú poskytované sociálne služby v rámci denného centra, opatrovateľskej služby, jedálne a všetky dobrovoľné spoločenské organizácie majú spoločné sídlo s oddelením sociálnej starostlivosti a zdravotníctva v historickej budove na Štíbori „pod jednou strechou“, čo je veľkým pozitívom. Sociálni pracovníci a referenti jednotlivých referátov sú v priamom kontakte s klientmi, občanmi, cieľovými skupinami a naopak. Sociálne poradenstvo a sociálne služby sa tak stávajú dostupnejšie kvalitou, rozsahom aj z časového hľadiska. Mesto Skalica zachovalo výnimočnú kontinuitu poskytovania sociálnych služieb v budove Štíbora na Kráľovskej ulici v Skalici, ktorá začala v roku 1 431 (chudobinec, špitál, neskôr domov dôchodcov). Nakoľko bol objekt zastaralý a opotrebovaný bolo nutné vykonať rekonštrukciu. Rekonštrukcia časti budovy a priestorov prebiehala postupne v zmysle predchádzajúcich komunitných plánov a rozpočtov mesta. Do budúcna je potreba v rekonštrukciách pokračovať, najmä v externej časti Štíbora - vybudovať parkovisko, stojisko na smetné nádoby, potrebné nové omietky v celom objekte Štíbora, rekonštrukcia priľahlých budov – garáže, skladových priestorov. Taktiež je v budove potrebná celková revízia technického zázemia (kotolne, pivnice, rozvody - voda, plyn, el. energia). Pre udržanie tradície Štíbora a vízie rozvoja sociálnych služieb v prospech sociálne odkázaných klientov mesta v dôstojných prevádzkových podmienkach je nevyhnutná aj rekonštrukcia exteriéru, údržba a oprava budov a interiéru. V budove sídli: Oddelenie sociálnej starostlivosti a zdravotníctva Mestského úradu v Skalici, MO Jednota dôchodcov, Klub dôchodcov, Denné centrum, Liga proti rakovine pobočka Skalica, Základná organizácia zdravotne postihnutej mládeže, Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Skalická organizácia sluchovo postihnutých.

V meste Skalica pôsobí aj **občianske združenie pomáhajúce rodinám detí s handicapom**, najmä s poruchou autistického spektra a deťom s inou pervazívnou vývinovou poruchou, a to:
ModroSvet o. z. Skalica - ich cieľovou skupinou sú:

- Rodiny s deťmi vo veku 2-15 rokov s podozrením na poruchu autistického spektra (ďalej len „PAS“), ADHD, rečovými vadami, poruchou zmyslového spracovania, alebo inou pervazívnou neuro - vývinovou poruchou, či ich kombináciou.
- rodiny s deťmi vo veku 2-15 rokov s diagnózou PAS, ADHD, rečovými vadami, poruchou zmyslového spracovania alebo inou pervazívnou neuro - vývinovou poruchou, či ich kombináciou.
- S odborníkmi v oblasti starostlivosti o deti s PAS: špeciálni pedagógovia, asistenti pedagóga, sociálni pracovníci, logopédi, terapeuti, fyzioterapeuti.

V priebehu troch rokov bola občianskym združením ModroSvet poskytnutá pomoc pre 11 rodín z mesta Skalica.

Mesto Skalica plní svoje zákonom stanovené kompetencie v oblasti sociálnych služieb, prostredníctvom nich sa snaží pomáhať a skvalitňovať kvalitu života sociálne znevýhodnených občanov. Sumárne je možné povedať, že mesto Skalica má výrazný podiel na zabezpečovaní sociálnych služieb na svojom území pre všetky cieľové skupiny a má aj veľký potenciál na ich skvalitňovanie a na rozvoj ďalších sociálnych služieb.

Aktivity subjektov neregistrovaných ako poskytovatelia sociálnych služieb, ale vyvíjajúcich činnosť v prospech cieľových skupín sú v meste Skalica rôznorodé. Mesto plánuje ďalší rozvoj spolupráce s týmito subjektmi a sú zahrnuté aj do tohto KPSS.

2.5 Financovanie sociálnych služieb

Financovanie poskytovania sociálnych služieb verejným a neverejným poskytovateľom upravuje § 71 Zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení Zákona č. 455/ 1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Z tohto uhlu pohľadu je možné ho rozdeliť na financovanie systémové a nesystémové.

Pod systémovým financovaním rozumieme financovanie:

1. z rozpočtu verejného poskytovateľa sociálnej služby,
2. z úhrad za sociálne služby od prijímateľa sociálnej služby na základe zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a z úhrad za iné činnosti uvedených v osobitnej zmluve s prijímateľom sociálnej služby,
3. z úhrady ekonomicky oprávnených nákladov spojených s poskytovaním sociálnej služby,
4. zo štátneho rozpočtu prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MPSVR SR,
5. z príspevku na vytvorenie pracovného miesta pre uchádzača zo stanovenej cieľovej skupiny (príspevok poskytuje ÚPSVaR),
6. z príspevku na vytvorenie sociálneho podniku (príspevok poskytuje ÚPSVaR),
7. z príspevku na zriadenie chráneného pracovného miesta (príspevok poskytuje ÚPSVaR),
8. z príspevku príslušnej zdravotnej poisťovne pri poskytovaní ošetrovateľských výkonov v sociálnej službe.

Pod nesystémovým financovaním (nesystémové z dôvodu nepresných výpočtov, negarantovaných alebo nenárokovateľných zdrojov a pod.) rozumieme financovanie:

1. z prostriedkov združenia obcí, združenia vyšších územných celkov a združenia osôb,
2. z prostriedkov prijatých na základe písomnej darovacej zmluvy,
3. z výsledku hospodárenia z vedľajšej činnosti, ktorú vykonávajú zariadenia,
4. z príjmu zo sociálneho podniku,
5. z iných zdrojov ako je napríklad nenávratný finančný príspevok na projekty z grantov EÚ a iných finančných schém,
6. z využitia služieb agentúry domácej ošetrovateľskej služby,
7. 2 % z daní.

2.6 SWOT analýza vybraných oblastí

SWOT analýza je vyhodnotenie silných a slabých stránok ako vnútorných faktorov, ktoré ovplyvňujú rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb vo vzťahu k príležitostiam a ohrozeniam, ktoré je možné chápať ako vonkajšie faktory vplyvu.

Výroky sú zoradené podľa tematických skupín, je preto možné ich považovať za hierarchicky členené.

A. SWOT pre mesto Skalica

IDENTIFIKÁCIA SILNÝCH STRÁNOK	
Zoznam silných stránok	**Poznámka**
Nízka nezamestnanosť	
Stabilná ponuka sociálnych služieb v zariadeniach sociálnych služieb na území mesta	Zariadenie pre seniorov Skalica, JESÉNIA zariadenie pre seniorov Skalica, Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých Zelený dom Skalica, Nocľaháreň a Útulok
Kvalita poskytovaných sociálnych služieb v zariadeniach mesta	
Propagácia poskytovaných sociálnych služieb	
Silná podpora mesta aktivitám sociálneho a voľnočasového charakteru - finančne aj priestorovo. Silný akcent sociálnej politiky mesta na seniorov.	
Aktívne spoločenské organizovanie seniorov a zdravotne a mentálne postihnutých občanov	MO Jednota dôchodcov Slovenska, Klub dôchodcov - denné centrum, Liga proti rakovine pobočka Skalica, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Základná organizácia zdravotne postihnutej mládeže, Skalická organizácia sluchovo postihnutých, Združenie pre mentálne postihnutú mládež
Dobrá spolupráca s mestskou políciou pri riešení rôznych sociálnych situácií	
Podpora sociálnych projektov občianskych združení z TTSK a MsÚ Skalica	
Vysoká miera integrácie klientov v pobytových sociálnych službách	
Opatrovateľská služba mesta Skalica	
Podpora mladých rodín v sociálnych bytoch	
Dobrovoľníci v občianskych združeniach	
Združenie na pomoc s mentálnym postihnutím	
Farská charita	Potenciál pre dobrovoľníkov
Stredisko evanjelickej diakonie	
Chránené dielne	Ambulantné služby a zamestnávanie ZTP
Stážové pracoviská v zariadeniach sociálnych služieb	
Materská škola pre zdravotne postihnuté deti	
Fakultná nemocnica AGEL Skalica	Sociálna sestra a sociálny pracovník. LDCH sa pripravuje. SČK nie
Aktivity ADOS na území mesta	
MHD v meste	
Vyhradené parkovacie miesta pre ŤZP občanov	

IDENTIFIKÁCIA SILNÝCH STRÁNOK	
Zoznam silných stránok	**Poznámka**
Pozitívne hodnotenie kvality sociálnych služieb zo strany klientov	
Rozvíjajúce sa voľnočasové aktivity pre deti a mládež, organizácia táborov pre deti	CVČ, OSSZB, Rodinné centrum Barbarkovo
Dostatočné kapacity v materských škôlkach a jasliach	
Klub ETC (Gorkého 22) – centrum pre všetky vekové kategórie a pre rozličné aktivity	
Kreativko Skalica – hry, kreativita, akcie, záujmové krúžky, zážitkový program, animačné služby	
Pastoračné centrum – voľnočasové aktivity pre skalickú mládež	
Mobilný hospic Skalica – domáca hospicová starostlivosť	
Existujúci vzdelávací systém	MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ
Podpora rodín pre deti do 3 rokov veku	
Nájomné bývanie	Mesto vlastní 385 bytov
ModroSveto.z. Skalica	

IDENTIFIKÁCIA SLABÝCH STRÁNOK	
Zoznam slabých stránok	**Predpokladané príčiny**
Chýba podpora rodinám v sociálne nepriaznivej situácii	Chýbajúce komunitné centrum a terénny školský sociálny pracovník
Chýbajúci školský sociálny pracovník	
Chýbajúca odľahčovacia služba	Poskytuje nemocnica za poplatok tzv. hosťovský pobyt
Vysoká fluktuácia ľudských zdrojov v obslužných a ďalších činnostiach pri poskytovaní sociálnych služieb	
Chýbajúci denný stacionár pre dospelých	
Chýbajúce podporované bývanie podľa legislatívy	
Chýbajúce nízkoprahové zariadenia	
Chýbajúca terénna opatrovateľka k deťom	MÚ nemal podnet
Problém s chýbajúcim personálom, obslužnými pracovníkmi, zdravotnými pracovníkmi v ZSS, chýba personálna stabilita	
Nedostatočné kapacity sociálnych služieb v meste	
Riešenie drogovo závislých rodín	
Chýbajúci bezbariérový prístup v školách, u lekárov, zle vybudovaný bezbariérový prístup na chodníkoch, do úradov	
Nízky záujem odborníkov v sociálnej oblasti z dôvodu nedostatočného finančného hodnotenia	
Absencia doliečovacieho zariadenia po prepustení z nemocničného zariadenia a zariadenia pre dlhodobo chorých a zomierajúcich ľudí	
Nedostatok finančných prostriedkov na rozširovanie a zriaďovanie sociálnych služieb	
Potreba rekonštrukcií ZSS, nedostatok FP na tieto rekonštrukcie	Projektové výzvy sú často ohraničené rôznymi podmienkami, na základe ktorých sa nemôžu ZSS do týchto výziev zapojiť
Nedostatok vlastných fin. prostriedkov na rekonštrukcie a opravy budov, zariadení	
Chýbajúce zariadenie pre „ležiacich“ bezdomovcov, ktorí sú v nemocnici	
Chýbajúca sociálna výdajňa (potraviny z potravinovej banky a iný tovar z obchodných prevádzok)	

IDENTIFIKÁCIA PRÍLEŽITOSTÍ	
Zoznam príležitostí	**Poznámka**
Záujem občanov o dianie v komunite a o informácie zo sociálnych služieb	
Záujem vybudovať integrovaný systém starostlivosti o seniorov v domácom prostredí	Rozvoj terénnych sociálnych služieb pre seniorov
Prítomnosť tzv. Kvarteta - štyria najväčší zamestnávatelia, ktorí podporujú rozvoj miestnej komunity	Plánovaná je obnova aktivity
Záujem vybudovať Komunitné centrum	Vzniklo pastoračné centrum Farskej charity
Špecializované sociálne poradenstvá a sociálna rehabilitácia na území mesta	
Možnosti získavania prostriedkov z grantových programov a štrukturálnych fondov	
Záujem vedenia mesta o kvalitné a stabilné sociálne služby, ktoré pokrývajú potreby všetkých cieľových skupín na území mesta	
Potreba ZOS	
Potreba vybudovať Mestské dobrovoľnícke centrum	
Aktivity Slovenského červeného kríža	
Získavanie prostriedkov z grantových výziev	
Zvyšovanie úrovne poskytovaných sociálnych služieb	
Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb	
Vznik nových poskytovateľov sociálnych služieb	
Rozvoj chýbajúcich druhov sociálnych služieb	
Informovanosť obyvateľov o sociálnych službách a sociálnej oblasti	
Podpora a rozvoj dobrovoľníctva	Farská charita
Rozšírenie zariadení pre deti do 3 rokov veku dieťaťa	
Zamestnávanie občanov na aktivačné práce	Mesto má záujem aj priestor naďalej ich zamestnávať
Sieťovanie a spolupráca so zariadeniami ss	

IDENTIFIKÁCIA OHROZENÍ	
Zoznam ohrození	**Poznámka**
Vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež	Alkohol, drogy, kriminalita, a pod.
Udržateľnosť atraktívnosti Mestského centra sociálnych služieb n.o. Štíbor z dôvodu technickej opotrebovanosti objektu	Nevyhnutnosť rekonštrukcie hlavne vonkajších priestorov
Nezáujem rodičov najmä ohrozených detí a mládeže o aktivity svojich detí – alkoholizmus, drogy a trávenie času na ulici	
Zvyšujúca sa administratívna náročnosť poskytovania sociálnych služieb	
Zvyšujúce sa riziko syndrómu vyhorenia odborných pracovníkov sociálnych služieb	
Nízky príspevok z MPSVR SR na chod zariadení sociálnych služieb	Zlepšuje sa po novelizáciách
Zvyšujúci sa počet „únikov“ mládeže mesta za sebarealizačnými aktivitami do iných miest	
Narastajúci počet kohabitácií rodín, hrozba fragmentácie a rozpadu rodín	
Zvyšujúca sa fluktuácia zamestnancov u poskytovateľov sociálnych služieb, odliv kvalifikovaných o odborníkov do iných odvetví	
Dopyt po sociálnych službách prevyšujúci možnosti poskytovateľov	
Nárast občanov vyžadujúcich rôzne druhy sociálnych služieb	
Nedostatok finančných prostriedkov na financovanie sociálnych služieb	
Časté legislatívne zmeny a nepochopenie zákonov	
Nedostatočné alebo žiadne financovanie terénnych a ambulantných sociálnych služieb zo strany štátu	
Neustále zvyšovanie prevádzkových nákladov sociálnych služieb	
Prenos zodpovednosti a riešenia sociálnych situácií občanov na samosprávy	
Nespolupráca občanov, rodín pri riešení ich sociálnych a zdravotných situácií, chýbajúci záujem rodičov o problémy svojich detí	
Nízke príjmy občanov – problém s platením úhrad za sociálne služby	
Zvyšovanie segregácie a chudoby	
Zhoršovanie sa zdravotného stavu obyvateľov v strednom veku	
Starnutie obyvateľstva	
Predsudky občanov pri poskytovaní sociálnych služieb	SS možno poskytovať len v rámci zákona
Zložitosť projektov a ich implementácie a vyhodnocovania	

2.7 Prieskum v rámci prípravy KPSS

Na získanie vstupných informácii mapujúcich potreby obyvateľov mesta Skalica v oblasti sociálnych služieb bol jednou z metód použitý dotazníkový prieskum.

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo **387 respondentov**. Tohto prieskumu sa mohli zúčastniť obyvatelia mesta Skalica, poskytovatelia a prijímatelia sociálnych služieb a ich rodiny a organizácie pôsobiace v meste Skalica.

Dotazník bol dostupný v elektronickej forme na webovej stránke mesta, papierovej forme na mestskom úrade informáciách a oddelení sociálnej starostlivosti, zdravotníctva a bývania, dotazníky boli poskytnuté v papierovej forme aj zariadeniam sociálnych služieb a organizáciám pôsobiacim v zdravotnej a sociálnej oblasti.

Dotazník obsahoval celkom 8 otázok (otvorené aj zatvorené). Pri niektorých otázkach bolo možné použiť výber viacerých odpovedí.

Dotazníkový prieskum bol realizovaný od mesiaca máj 2023 do konca júna 2023.

Záver prieskumu:

Obce musia v zmysle zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/ 1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, utvárať podmienky na podporu komunitného rozvoja, vypracovať a schváliť komunitný plán o sociálnych službách vo svojom územnom obvode.

Aby mesto mohlo zistiť potreby svojich občanov, vypracovalo dotazník. Oslovilo občanov, poskytovateľov sociálnych služieb, prijímateľov sociálnych služieb

a ďalšie organizácie poskytujúce sociálne služby. Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 387 respondentov. Nízka účasť občanov na tomto prieskume mohla byť zapríčinená nezáujmom občanov, nepotrebovali riešiť problém sociálnych služieb, nerozumeli názvom jednotlivých sociálnych služieb alebo si tieto názvy zamieňali s inou službou, samotným dotazníkom - ktorý bol pre nich náročný, dlhý, nevedeli čo sú jednotlivé služby, nevedeli sa vyjadriť, atď. Aj napriek nízkej účasti občanov sme vďační za túto účasť a ich odpovede, podnety, návrhy.

Na základe tohto dotazníkového prieskumu vyplynula potreba venovať zvýšenú pozornosť najviac seniorom, osobám so zdravotným postihnutím, rodinám s deťmi nachádzajúcich sa v krízovej situácii, rodinám s deťmi so zdravotným postihnutím a občanom bez domova. Samozrejme, že je potrebné sa venovať všetkým skupinám obyvateľstva v meste a je potrebné, aby sa tieto služby zabezpečovali či už pomocou verejných poskytovateľov sociálnych služieb (zariadenia sociálnych služieb zriadených, založených obcou, alebo VÚC) alebo neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu je uvedené na webovej stránke mesta Skalica:
https://www.skalica.sk/mestsky-urad/oddelenie-socialnej-starostlivosti-zdravotnictva-a-byvania/komunitne-planovanie/

3 Návrhová časť

Návrhová časť tvorí záver komunitného plánu sociálnych služieb. Obsahuje ciele a priority KPSS a samotný plán realizácie so spôsobom vyhodnocovania.

3.1 Strategická vízia KPSS

Sociálne služby a sociálna práca sa rozvíja v aktívnej spolupráci so všetkými registrovanými subjektmi poskytujúcich sociálne služby, ako aj s ostatnými aktivitami občanov na území nášho mesta. Táto spolupráca sleduje základnú požiadavku sociálnej inklúzie, komunitnej práce, podporu svojpomoci, otvorenej komunikácie a aktívneho záujmu občanov o sociálnu situáciu ľudí v núdzi. Zároveň dochádza k primeranému zapojeniu podnikateľských subjektov, vzdelávacích inštitúcií, spoločenských organizácií i jednotlivcov do dobrovoľnej sociálnej práce a s ňou spojených aktivít.

Vízia vychádza zo strategickej vízie formulovanej v Programe rozvoja mesta Skalica na roky 2021-2027: „Mesto Skalica, ako ekonomické, hospodárske a kultúrno-historické centrum Záhoria s vysokou kvalitou mestského a životného prostredia a s vysokou kvalitou poskytovania služieb obyvateľom mesta; mesto, v ktorom sa obyvateľom mesta dobre žije a ktoré je turisticky atraktívne v regionálnom, národnom, aj medzinárodnom význame; mesto so stabilným ekonomickým a podnikateľským prostredím“. Pre naplnenie vízie boli stanovené strategické ciele v hospodárskej, sociálnej a enviromentálnej oblasti a jednotlivé opatrenia.“

Vízia rozvoja sociálnych služieb v meste Skalica:
„ Mesto Skalica v spolupráci s angažovanými občanmi mesta Skalica, s odborníkmi v oblasti sociálnych služieb a ďalšími organizáciami bude vytvárať a zabezpečovať občanom mesta kvalitné, komplexné a dostupné sociálne služby, ktoré sa budú orientovať na aktuálne potreby občanov, tak aby bola zachovaná ich dôstojnosť a kvalita života“.

3.2 Určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode mesta

Komunitný plán sociálnych služieb pri formulovaní svojich cieľov a priorít vychádza z nasledovných zásad a prístupov:

- Posilňovanie nezávislého života osôb so zdravotným postihnutím (ZP) mimo inštitucionálnych zariadení sociálnych služieb rozvíjaním doplnkových služieb orientovaných na rodiny a domácnosť s osobou ZP.
- Uprednostňovanie terénnych a ambulantných sociálnych služieb pred pobytovými a uprednostňovanie krátkodobých pobytových služieb pred celoročnými.
- Zameranie sociálnych služieb na individuálne potreby klienta a jeho participáciu, ktorá má prednosť pred výkonmi a rutinou personálu v sociálnych službách.
- Podpora komunitného a alternatívneho spôsobu riešenia potrieb v sociálnej práci a zabezpečovanie dostupnosti takýchto riešení.

- V prípade, že osoba, ktorá sa ocitne v nepriaznivej sociálnej situácii už bude odkázaná na nepretržitú sociálnu starostlivosť, umožní sa jej pobyt v zariadení sociálnych služieb, ktorý je priamo v meste, alebo v čo najbližšom okolí rodinného prostredia.

Sociálne služby, ktoré budú plánované mestom budú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Plánované služby budú pomáhať občanom, ktorí:

- nemajú zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,
- dostali sa do sociálne nepriaznivej situácie pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,
- dôvodu zdravotného postihnutia, alebo nepriaznivého zdravotného stavu,
- dovŕšili vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,
- ktorí potrebujú opatrovať fyzické osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- sú ohrození správaním iných fyzických osôb alebo, sa stali obeťou správania iných fyzických osôb.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica preto formuluje svoj **celkový strategický cieľ** takto:

„Zabezpečenie kvalitných, cenovo dostupných, trvalo udržateľných sociálnych služieb, v ktorých sa presadzuje ľudsko - právny rozmer, s ohľadom na potreby ich prijímateľov a dôrazom na ich dostupnosť“.

Základným ťažiskom pre rozhodovanie k strategickým a operatívnym projektom, ktoré reagujú na potreby občanov mesta, bude vybudovanie **otvorenej komunity**, ktorá pomôže zabezpečovať inklúziu najslabších občanov mesta a bude zabraňovať vylúčeniu z komunitného života. Pri rozvoji sociálnych služieb budeme využívať podporu IROP v týchto bodoch:

- tvorby pracovných miest a hospodárskeho rastu,
- vzniku nových komunitných služieb,
- zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia predovšetkým starších občanov,
- zníženie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia.

Projekty, pre ktoré bude tento komunitný plán východiskovým materiálom by mali v nasledujúcom plánovacom období priniesť:

1. zvýšenie kvality života v mestskom regióne,
2. rozvoj verejných služieb.

3.3 Plán realizácie

A. Strategický zámer cieľovej skupiny vo vzťahu k mestu:
Zabezpečiť služby občanom mesta s ohľadom na ich potreby a sociálnu situáciu a vytvoriť podmienky pre účinnú spoluprácu.

Cieľ		Opatrenie		Aktivita	Termín realizácie	Gestor	Merateľné ukazovatele	Predpokladané zdroje
A.1	**Zabezpečiť pravidelné a aktuálne informovanie občanov a zabezpečenie spätnej väzby**	A.1.1	Prostredníctvom informačných kanálov priebežne informovať občanov o informáciách v sociálnych službách, možnostiach podpory (kde hľadať pomoc, na koho sa obrátiť), udržiavať záujem občanov o dianie v komunite a všetkých ďalších potrebných informáciách.	Aktualizácia údajov na web stránke mesta podľa potreby a zmien v legislatíve	celoročne	Mesto Skalica	Počet poskytnutých informácií/využité informačné kanály	Vlastné 3000,- Eur/rok
				Zaistenie dostupnosti poskytovania informácií cez: Záhorácke rádio, Web mesta, sociálne siete, mestská televízia, youtube kanál, Skalica magazín				
				Zabezpečenie systému spätnej väzby od obyvateľov mesta			Počet podnetov za rok	
				Poskytovanie sociálneho poradenstva			Počet občanov, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo	0 Eur
				Spracovanie brožúry - sprievodcu sociálnymi službami	2025		Počet vydaných výtlačkov	Vlastné 5 000,- Eur
		A.1.2	Zabezpečenie včasnej reakcie na dopyt po sociálnych službách	Vyhľadávanie občanov odkázaných na jednotlivé typy ss, do vyhľadávania zapojiť občanov a ostatné subjekty	celoročne		Počet oznámení na týchto občanov/ ss	0 Eur
A.2	**Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a ich modernizácia**	A.2.1	Zabezpečenie vzdelávania zamestnancov v sociálnej oblasti	Kontinuálne vzdelávanie zamestnancov na základe pracovných potrieb	celoročne	Mesto Skalica	Počet vzdelávacích aktivít	Vlastné 1 500,-Eur/ rok
		A.2.2	Udržanie, príp. rozšírenie pracovných miest	Podpora posilňovania personálnych kapacít mesta a udržanie vytvorených pracovných pozícií	2024-2031		Počet pracovných miest - organizačný poriadok mesta	Podľa rozpočtu mesta
				Vytvoriť pracovnú pozíciu referenta pre záujmovú činnosť so seniormi	2024			Vlastné 18 000,-Eur/rok
				Zabezpečiť terénnu sociálnu prácu v školách a v rodinách žiakov	2024-2031	Mesto Skalica/ ZŠ	Počet riešených prípadov	Rozpočet ZŠ

		A.2.3	Rekonštrukcie, úpravy, opravy zariadení zriadených alebo založených obcou	Rekonštrukcia a opravy – budova a areál Štíbor, Kráľovská 9	2024-2031	Mesto Skalica	Počet rekonštrukcií a opráv	Vlastné 20 000,-Eur
				Rekonštrukcie a opravy – n.o. Štíbor-MCSS		Štíbor-MCSS n.o.		Podľa vlastných rozpočtov a projektov
				Rekonštrukcie a opravy ZPS a JESÉNIA SKALICA ZPS		ZPS a JESÉNIA SKALICA ZPS		Podľa vlastných rozpočtov a projektov
A.3	**Rozšírenie siete služieb a udržanie súčasných služieb v meste**	A.3.1	Rozšírenie siete sociálnych služieb v meste	Podpora zriadenia alebo zriadenie najviac dopytovaných ss v meste. Podpora priestorová, materiálna, finančná. Ročne vyhodnotiť dopyt po sociálnych službách.	2024-2031	Mesto Skalica/iný subjekt	Počet vybudovaných ss/ podporených subjektov	Vlastné: Podľa projektov, situácie, žiadateľov Cudzie: podľa zriaďovateľa
		A.3.2	Udržanie súčasných služieb-mestskej hromadnej dopravy v meste	Podpora mestskej hromadnej dopravy	celoročne	Mesto Skalica	Počet občanov využívajúcich MHD	Vlastné 180 000,-Eur/ rok
		A.3.3	Zabezpečiť dostupnosť nájomných bytov pre občanov	Zabezpečiť starostlivosť o nájomné byty vo vlastníctve mesta a podľa potreby výstavba nových nájomných bytov	2024-2031	Mesto Skalica	Počet nájomných bytov	Vlastné 30 000,-Eur/rok ŠFRB, projekty
A.4.	**Podpora organizácií pôsobiacich v sociálnej a zdravotníckej oblasti**	A.4.1	Podpora organizácií v zmysle VZN mesta Skalica o dotáciách	Poskytnutie dotácií pre žiadateľov na ich aktivity	ročne	Mesto Skalica	Počet podporených organizácií	Vlastné 15 000,- Eur/rok
		A.4.2	Poskytnutie podpory priestorovej, informačnej, materiálnej	Poskytnutie priestorov na činnosť, aktivity, a poskytnutie možnosti uverejňovať ich príspevky v informačných kanáloch mesta, podpora materiálna.	celoročne	Mesto Skalica	Počet organizácií, ktorým bol poskytnutý priestor a počet uverejnených príspevkov	Vlastné 15 000,- Eur/rok
		A.4.3	Rozvoj spolupráce s angažovanými občanmi mesta	Pokračovať vo verejnom oceňovaní vybraných najlepších pracovníkov pôsobiacich v sociálnych službách a v sociálnej oblasti	ročne	Mesto Skalica	Počet prijatých pracovníkov a počet ocenených pracovníkov	Vlastné 3 300,- Eur/rok
				Zapojenie občanov do dobrovoľníckych aktivít.	celoročne		Počet zapojených občanov	0 Eur

A.5	**Sociálna posudková činnosť na účely posúdenia odkázanosti na ss**	A.5.1	Zabezpečiť posudkovú činnosť	Opätovne uzatvoriť dohodu s posudkovým lekárom	ročne	Mesto Skalica	Počet hodín práce	Vlastné 2 000,- Eur/rok
				Vypracovávať posudky odkázanosti na ss, pracovníkom s dosiahnutým vzdelaním: špecializačný vzdelávací program „Sociálna posudková činnosť“	celoročne		Počet vydaných posudkov	0 Eur
				Implementovať avízovanú reformu v sociálnej posudkovej činnosti	2024-2025			
				Zabezpečiť úhradu za vypísanie tlačiva „Lekársky nález“ pre odkázaných občanov potrebný pre posúdenie občanov odkázanosti na ss	celoročne		Počet vystavených lekárskych nálezov	Vlastné 500,- Eur/rok
A.6	**Rozvoj partnerstiev s formalizovanými a neformalizovanými poskytovateľmi služieb**	A.6.1	Identifikovanie a vytvorenie možných partnerstiev	Osloviť možných partnerov a vytvoriť spoluprácu	2024-2031	Mesto Skalica	Počet nových partnerov	0 Eur
		A.6.2	Udržanie súčasných partnerstiev a spolupráce	Udržať partnerstvá a spoluprácu so súčasnými organizáciami pôsobiacimi v sociálnej oblasti	2024-2031	Mesto Skalica	Počet súčasných partnerov	0 Eur
		A.6.3	Udržiavať existenciu stážových pracovísk pre študentov VŠ	Udržiavať existenciu stážových pracovísk pre študentov VŠZaSP sv. Alžbety	2024-2031	Mesto Skalica	Počet študentov	0 Eur
		A.6.4	Posilniť spoluprácu s rodinou, v ktorej je člen odkázaný na niektorý druh sociálnej služby	Udržiavanie komunikácie s rodinou a poskytovanie sociálneho poradenstva	celoročne	Mesto Skalica	Počet rodín	0 Eur

B. Strategický zámer cieľovej skupiny vo vzťahu k seniorom:

Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život seniorov s čo najvyššou mierou ich nezávislosti a ďalšieho spoločenského života.

Cieľ		Opatrenie		Aktivita	Termín realizácie	Gestor	Merateľné ukazovatele	Predpokladané zdroje
B.1	**Rozvoj a podpora kvalitných sociálnych služieb v súlade s potrebami seniorov**	B.1.1	Zriadenie alebo podpora zriadenia niektorých sociálnych služieb	Podpora zriadenia denného stacionára, ZOS, odľahčovacej služby, prepravnej sociálnej služby	2024-2031	Mesto Skalica	Počet zriadených služieb	podľa rozpočtu, projektov, grantov, cudzie
		B.1.2	Požičiavanie zdravotníckych pomôcok	Zber nepoužívaných pomôcok a ich bezplatné zapožičiavanie občanom	celoročne	Mesto Skalica	Počet osôb, ktorým boli pomôcky zapožičané	0 Eur
		B.1.3	Podpora zachovávania zdravých stravovacích návykov	Vytváranie podmienok pre odber stravy, uzatvoriť zmluvu so stravovacími zariadeniami	celoročne	Mesto Skalica	Počet zazmluvnených stravovacích zariadení	0 Eur
				Poskytovanie príspevku na stravovanie pre seniorov			Počet priznaných príspevkov	Vlastné 30 000,-Eur/rok
				Zabezpečovať ss Jedáleň – rozvoz obedov			Počet rozvozov	SMM, s.r.o. 15 000,-Eur/rok
		B.1.4	Poskytovanie SS: monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií	Pomoc s podaním žiadosti o poskytnutie zariadenia pre tiesňové volanie pre seniora so zdravotným znevýhodnením, ktorý žije sám v domácnosti	celoročne	TTSK	Počet občanov, ktorým sa služba poskytuje	Cudzie Podľa projektu TTSK
		B.1.5	Podporovať a rozvíjať existujúce pobytové ss v zariadení pre seniorov	Zvyšovanie kvality sociálnych služieb s prihliadnutím na individuálne potreby seniorov a plnenie podmienok kvality podľa Štandardov kvality poskytovanej sociálnej služby v zmysle prílohy č. 2 Zákona č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách	celoročne	ZPS Skalica a JESÉNIA SKALICA ZPS	Počet seniorov využívajúcich sociálnu službu v ZPS	Podľa rozpočtu ZSS
		B.1.6	Poskytovanie príspevku na prevádzku neverejnému poskytovateľovi ss	Poskytovať príspevok na prevádzku v zmysle §75 Zákona č.448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách	ročne	Mesto Skalica	Počet podporených ZSS/ prijímateľov ss z mesta	Vlastné 5 000,-Eur/rok
		B.1.7	Pomoc seniorom bez rodiny s nízkym príjmom	Zabezpečiť poskytovanie príspevku na základné životné potreby a sociálne služby	celoročne	Mesto Skalica	Počet podporených seniorov	Vlastné 2 000,-Eur/rok

		B.1.8	Poskytovanie úľav pre seniorov vo veku od 64 rokov	Poskytovať úľavu 45% na komunálny odpad	ročne	Mesto Skalica	Počet občanov	Vlastné znížené FP v rozpočte
				Poskytovať úľavu 50 % na jedného psa v domácnosti seniora				
				Poskytovať úľavu 50 % na dani z nehnuteľnosti				
				Poskytovať úľavu 50 % na dani z pozemkov na žiadosť seniora				
B.2	**Poskytovať kvalitnú terénnu opatrovateľskú službu**	B.2.1	Podpora zotrvania seniorov v prirodzenom domácom prostredí	Plniť podmienky kvality v zmysle prílohy č. 2 Zákona č.448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách: Kvalitné vedenie dokumentácie a kontroly zameranej na vedomosti, zručnosti a výkon opatrovateliek	celoročne	Mesto Skalica	Vypracované dokumenty v zmysle prílohy č. 2 zákona o ss	0 Eur
				Zapojenie seniorov do hodnotenia kvality ss a vyjadrovania svojej subjektívnej spokojnosti ako aj svojich potrieb a očakávaní	2025		Počet oslovených seniorov	0 Eur
				Zabezpečenie dostatočného počtu opatrovateliek a zdrojov krytia opatrovateľskej služby s ohľadom na potreby občanov mesta, stabilizácia opatrovateliek a motivačné nástroje	celoročne		Počet opatrovateliek	Vlastné/projekt 200 000,-Eur/ rok
				Zabezpečiť potrebné materiálno-technické vybavenie pre opatrovateľskú službu (pracovné odevy, telefóny, bicykle, kancelárske potreby, priestorové zázemie pre výkon administratívnych úkonov, atď.)	celoročne			Vlastné 3 000,-Eur/rok
				Nájsť poskytovateľov a vyhodnotiť možnosti pre aplikáciu informačných technológií - softvérového dokumentačného a manažér-skeho systému v sociálnych službách pre skvalitnenie ss a znižovanie administratívnej záťaže. Zapojenie sa do moderných informačných technológií sociálnych služieb po vyhodnotení možností.	2024-2026		Počet zapojených zamestnancov/ opatrovaných	Vlastné podľa ponúk a rozpočtu mesta
				Vypracovať koncepciu opatrovateľskej služby podľa potrieb občanov	2025		Vypracovaná koncepcia	0 Eur
				Zapojenie sa do projektov na zvýšenie dostupnosti opatrovateľskej služby	2024-2031		Počet projektov	Podľa výziev

		B.2.2	Poskytovanie príspevku pri odkázanosti FO na pomoc inej FO pri úkonoch sebaobsluhy	Poskytovať príspevok občanovi v zmysle § 76 Zákona č.448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách (povinnosť zo zákona)	celoročne	Mesto Skalica	Počet FO, ktorým bol poskytnutý príspevok	Vlastné 5 000,-Eur/rok
		B.2.3	Udržiavanie komunikácie s rodinou a poskytovanie sociálneho poradenstva	Zapájať rodinu do riešenia situácie, komunikovať s rodinou a poskytovať poradenstvo, telef. poradenstvo	celoročne	Mesto Skalica	Počet rodín	Vlastné 2 000,- Eur/rok
B.3	**Udržanie podpory pre seniorov vo veku 80, 85, 90 a viac rokov**	B.3.1	Podpora seniorov pri dosiahnutí ich životného jubilea	Poskytovať jednorazový finančný príspevok pri dosiahnutí životného jubilea 80, 85, 90 rokov, všetkým jubilantom nad 90 rokov	ročne	Mesto Skalica	Počet jubilantov	Vlastné 5 000,- Eur/rok
B.4	**Organizovanie aktivít prispievajúcich k spoločenskému kontaktu a sebestačnosti**	B.4.1	Podpora činnosti jednoty dôchodcov a klubu dôchodcov a ich prepojenie s aktivitami mesta	Vytvoriť spoluprácu s organizáciami s využitím ich dobrovoľníckej angažovanosti, zapájanie ich do kultúrnych, športových a rôznych aktivít organizovaných mestom	celoročne	Mesto Skalica	Počet aktivít	Vlastné 3 300,-Eur/rok
		B.4.2	Vytvárať nové a rozvíjať existujúce príležitosti na vzdelávanie seniorov a na podporu ich aktívneho života a prevencie pred ohrozeniami	Zmapovanie záujmu o zvyšovanie digitálnych zručností seniorov a v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami dohodnúť vzdelávací program zameraný na seniorov	2024	Mesto Skalica	Počet vzdelávacích programov	0 Eur
				Osloviť vzdelávacie inštitúcie o spoluprácu pri zabezpečovaní rôznych aktivít pre seniorov vrátane zvyšovania digitálnych zručností seniorov	2024		Počet oslovených inštitúcií	Vlastné 1 000,- Eur/rok + projekty
				Organizovať rôzne prednášky a vzdelávacie programy	celoročne		Počet prednášok	Vlastné 500,- Eur/rok
				Organizovať činnosti na informovanie seniorov o možnostiach riešenia situácií v oblasti násilia páchaného na senioroch	ročne		Počet aktivít	Vlastné 500,-Eur/rok + projekty

C. Strategický zámer cieľovej skupiny vo vzťahu k rodinám s deťmi a mládežou:
Zabezpečiť priaznivé životné podmienky pre rodiny s deťmi

Cieľ		Opatrenie		Aktivita	Termín realizácie	Gestor	Merateľné ukazovatele	Predpokladané zdroje
C.1	**Podpora a pomoc rodinám s deťmi**	C.1.1	Poskytnutie dostatočnej kapacity jaslí od 1-3 rokov veku dieťaťa	Podpora zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	2024-2031	Mesto Skalica	Počet zariadení/ podporených detí	Podľa rozpočtu mesta
		C.1.2	Poskytnutie dostatočnej kapacity MŠ aj pre deti od 2 do 3 rokov veku dieťaťa	Prevádzkovanie MŠ a podpora MŠ	celoročne		Počet MŠ/ Podporených detí	Vlastné 2 400 000,- Eur/ rok
		C.1.3	Podpora rodín pri riešení konkrétnych problémov	Pomoc rodinám riešiť problémy, poskytnúť sociálne poradenstvo	2024-2031		Počet rodín	0 Eur
		C.1.4	Podpora rodín s deťmi nachádzajúcich sa v krízovej situácii	Bezodkladné riešenie situácie zabezpečením sociálnej služby	celoročne		Počet rodín	Vlastné 500,- Eur/rok
		C.1.5	Úprava a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a rodičom	Poskytnutie príspevku na dopravu za dieťaťom do centra pre deti a rodiny, v ktorom je dieťa umiestnené	ročne		Počet žiadateľov	Vlastné 800,- Eur/rok
		C.1.6	Osamostatnenie sa mladého dospelého, ktorý vykonával pobytové opatrenie súdu.	Poskytnúť príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého pri ukončení pobytového opatrenia súdu v centre pre deti a dospelých ak toto skončí nadobudnutím plnoletosti	2024-2031		Počet žiadateľov	Vlastné 600,- Eur/rok
C.2	**Podpora činnosti a aktivít zameraných na rozvoj práce s deťmi a mládežou, prevencia**	C.2.1	Podpora záujmových aktivít pre deti a mládež	Vytvorenie a využívanie vhodných priestorov pre deti a mládež, budovanie vhodných zón, modernizácia a výstavba športovísk	2024-2031	Mesto Skalica	Počet priestorov	Podľa projektov
		C.2.2	Detský tábor pre deti	Organizovanie detského tábora pre deti z nízkopríjmových rodín	ročne	Mesto Skalica	Počet detí	Vlastné 3 200,- Eur/rok
		C.2.3	Podpora mládežníckeho dobrovoľníctva	Prezentácia dobrovoľníckej činnosti a získavanie dobrovoľníkov z radov mládeže a vytváranie príležitostí pre dobrovoľníkov	celoročne	Mesto Skalica Vzdelávacie inštitúcie	Počet zapojených dobrovoľníkov/ aktivity	0 Eur

		C.2.4	Podpora a rozvoj centra voľného času (pre rodinu a deti) a ďalších komunitných aktivít	Prevádzkovanie CVČ	celoročne	Mesto Skalica	Počet detí	Vlastné 120 000,-Eur/ rok
				Podpora aktivít zdrojmi a poskytnutie morálnej a mediálnej podpory pre ich aktivity			Počet aktivít	
C.3	**Pomoc rodinám ohrozených sociálnou patológiou**	C.3.1	Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	Spolupráca s rodinami priamo v ich rodinnom prostredí, pomoc rodinám a sociálne poradenstvo	2024-2031	Mesto Skalica MŠ,ZŠ, CPPPS	Počet rodín	0 Eur
				Spolupracovať s MŠ, ZŠ a centrom poradenstva a prevencie pri riešení problémových situácií (CPPPS), záškoláctva, atď.	celoročne		Počet rodín	0 Eur
				Vytvorenie miesta školského sociálneho pracovníka	2024-2031		Počet riešených žiakov	Rozpočet ZŠ
				Podpora a poskytnutie pomoci rodinám a jednotlivcom, kde boli zaznamenané znaky týrania blízkej alebo zverenej osoby	celoročne		Počet riešených prípadov	0 Eur
		C.3.2	Podpora a pomoc rodinám ohrozených závislosťou člena rodiny	Spolupráca s rodinami (kde je člen rodiny závislý napr. na návykových látkach, gamblerstvo), ktoré majú záujem o pomoc	2024-2031	Mesto Skalica	Počet spolupracujúcich rodín	0 Eur
C.4	**Pomoc rodinám ohrozených chudobou**	C.4.1	Podpora rodín s deťmi pri nenárokovateľnej finančnej pomoci.	Poskytovanie adresnej podpory pri nenárokovateľnej pomoci – bezplatná MŠ	celoročne	Mesto Skalica	Počet podporených detí	Vlastné 500,-Eur/rok
				Poskytovanie adresnej podpory pri nenárokovateľnej pomoci – jednorazová dávka v hmotnej núdzi a mimoriadna finančná pomoc	celoročne		Počet podporených osôb	Vlastné 3 000,-Eur/rok
				Pomoc pri riešení ich situácie – sociálne poradenstvo	celoročne		Počet osôb, ktorým bola poskytnutá pomoc	0 Eur
C.5	**Zvyšovanie spoločenského ocenenia a citlivosti voči rodičovstvu a mladým rodičom**	C.5.1	Slávnostné uvítanie detí do života	Prijať rodičov a ich deti na radnici pri príležitosti uvítania detí do života a uvítanie prvonarodeného novorodenca v roku	celoročne	Mesto Skalica	Počet prijatí	Vlastné 2 500,- Eur/rok

D. Strategický zámer cieľovej skupiny vo vzťahu k občanom so zdravotným znevýhodnením:

Zabezpečiť dôstojný a bezpečný život občanov so zdravotným znevýhodnením s čo najvyššou mierou ich nezávislosti a spoločenského uplatnenia

Cieľ		Opatrenie		Aktivita	Termín realizácie	Gestor	Merateľné ukazovatele	Predpokladané zdroje
D.1	**Zvýšiť dostupnosť niektorých druhov služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením**	D.1.1	Zabezpečiť adekvátnu ponuku sociálnych služieb a zdravotnej starostlivosti alebo služieb podporujúcich mobilitu, samostatnosť, nezávislosť, sebestačnosť, aktivačno-rehabilitačného charakteru a poradenských služieb	Podpora aktivačno-rehabilitačných služieb, nácvik používania pomôcok, nácvik prác v domácnosti, nácvik priestorovej orientácie a samostatného pohybu	2024-2031	OZ Mikádo ZSS Zelený dom	Počet prijímateľov ss	OZ Mikádo ZSS Zelený dom
				Zriadenie alebo podpora zriadenia a prevádzkovania Denného stacionára	2024-2031	Mesto Skalica	Počet žiadateľov	Podľa žiadostí a projektov
				Podpora poskytovania služieb ADOS	ročne		Počet prijímateľov služby	Podľa podania žiadosti poskytovateľom a následne schválených dotácií z rozpočtu mesta
				Poskytovanie sociálneho poradenstva	celoročne		Počet osôb, ktorým bolo poskytnuté poradenstvo	0 Eur
				Podpora zriadenia DSS, špecializovaného zariadenia	2024-2031		Počet žiadostí	Podľa žiadostí, projektov, možností mesta
				Podpora rozšírenia služieb v existujúcich zariadeniach	2024-2031		Počet služieb	Podľa možností mesta
				Podpora udržateľnosti existujúcich zariadení	2024-2031		Počet podporených zariadení	Podľa možností mesta
				Pomoc pri výkone opatrovníckych práv a výkon opatrovníctva pre občanov s obmedzenou spôsobilosťou, kde nie je rodina, ktorá by opatrovníctvo vykonávala	2024-2031		Počet výkonov opatrovníctva	0 Eur
				Zvyšovať povedomie o postavení rodín s deťmi so zdravotným znevýhodnením a podporiť rešpektovanie ich práv a dôstojnosti	2024-2031		Počet vydaných informácií	Vlastné 500,- Eur

		D.1.2	Zvýšenie dostupnosti vhodného bývania pre osoby so zdravotným znevýhodnením a ich ďalšieho uplatnenia	Podporiť zriadenie podporovaného bývania v rámci bytovej výstavby	2024-2031	Mesto Skalica	Počet bytov podporovaného bývania	Podľa projektov výstavby
				Podporiť zriadenie bezbariérových bytov	2024-2031		Počet bezbariérových bytov	Podľa projektov výstavby
		D.1.3	Pomoc rodinám starajúcich sa o zdravotne znevýhodnené deti	Iniciovať zriadenie odľahčovacej služby	2025	Mesto Skalica	Počet ZSS poskytujúcich službu	0 Eur
		D.1.4	Podpora zachovania zdravých stravovacích návykov pre občana s nepriaznivým zdravotným stavom	Poskytnutie ss jedáleň – rozvoz obedov pre občana, ktorý má ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav	celoročne	Mesto Skalica	Počet rozvozov	Viď. B.1.3
				Poskytnutie príspevku na mimoriadne stravovanie pre občana s nepriaznivým zdravotným stavom			Počet prijímateľov príspevku	
D.2	**Podpora kvality poskytovaných ss u poskytovateľov ss**	D.2.1	Udržateľnosť, rekonštrukcie, rozšírenie služieb a kapacít	OZ Mikádo Skalica – rozšírenie ambulantných aj pobytových služieb. Podpora zariadenia a spolupráca so zariadením.	2024-2031	Mesto Skalica OZ Mikádo ZSS Zelený dom ModroSvet FN AGEL	Počet prijímateľov ss	Rozpočet OZ Mikádo Dotácie opatrenie A.4.1
				DSS Zelený dom Skalica – rekonštrukcia zariadenia. Podpora zariadenia a spolupráca so zariadením.	2024-2031		Počet prijímateľov ss	Rozpočet ZSS Zelený dom Dotácie opatrenie A.4.1
				ModroSvet Skalica – udržanie služieb Spolupráca s organizáciou a jej podpora	2024-2031		Počet prijímateľov služby	Rozpočet ModroSvet Dotácie opatrenie A.4.1
				FN AGEL – spolupráca pri zabezpečovaní pomoci pre občanov nachádzajúcich sa v krízových situáciách	celoročne		Počet riešených občanov	Podľa možností mesta
D.3	**Debarierizácia infraštruktúry a úradu**	D.3.1	Debarierizácia mestského úradu a zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta	Identifikácia priestorov a spracovanie návrhov na debarierizáciu prístupov podľa miery využívania a rizík plynúcich z bariér	2024-2026	Mesto Skalica	Počet návrhov	0 Eur
				Spracovanie návrhov debarierizáciu a realizácia podľa etáp	2026-2031		Počet návrhov	Podľa cenových ponúk, projektov a rozpočtu mesta

D.4	**Zvýšenie dostupnosti vhodného pracovného zaradenia občana so zdravotným znevýhodnením**	D.4.1	Udržať chránené pracovisko na MsÚ a podpora chránených pracovísk v meste	Na MsÚ udržať, príp. vytvoriť vhodné pracovné miesta pre občanov so zdravotným znevýhodnením	2024-2031	Mesto Skalica	Počet pracovných miest	Vlastné Podľa rozpočtu mesta a pracov. pozícií
				Marketingová podpora produktov zriadených chránených pracovísk a dielní v meste	2024-2031		Počet podujatí, na ktorých sa zúčastnili	0 Eur
D.5	**Spolupráca, podpora a rozvoj sociálno-zdravotných služieb**	D.5.1	Zriadenie niektorých služieb pre občanov so zdravotným znevýhodnením	Podporiť zriadenie zariadenia pre „ležiacich“ občanov bez domova, ktorí sú v nemocnici	2024-2031	Mesto Skalica	Počet občanov	Podľa formy podpory
				Podpora zriadenia doliečovacieho zariadenia po prepustení z nemocničného zariadenia a zariadenia pre dlhodobo chorých alebo zabezpečenie paliatívnej starostlivosti			Počet občanov	
		D.5.2	Spolupráca a podpora organizácií so zameraním na činnosti pre občanov so zdravotným znevýhodnením	Spolupracovať s organizáciami: Liga proti rakovine pobočka Skalica, Základná organizácia zdravotne postihnutej mládeže, Združenie na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím, Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Skalická organizácia sluchovo postihnutých	celoročne	Mesto Skalica	Počet podporených organizácií/ počet aktivít	Vlastné 500,- Eur/rok + Dotácie opatrenie A.4.1

E. Strategický zámer cieľovej skupiny vo vzťahu k občanom odkázaným na osobitnú pomoc:
Prevencia a predchádzanie sociálneho vylúčenia a pomoc a podpora pri riešení krízových životných situácií

Cieľ		Opatrenie		Aktivita	Termín realizácie	Gestor	Merateľné ukazovatele	Predpokladané zdroje
E.1	**Pomoc občanom ohrozeným sociálnou vylúčenosťou**	E.1.1	Vyhľadávanie, mapovanie a pomoc občanom odkázaných na osobitnú pomoc	Poskytnúť pomoc občanom, sociálne poradenstvo, pomoc pri zabezpečovaní nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb	ročne	Mesto Skalica	Počet občanov	0 Eur
				Poskytnúť občanovi pomoc pri komunikácii s inštitúciami, vypisovaní tlačív a príp. sprievod do týchto inštitúcií	celoročne		Počet oslovených subjektov	0 Eur
				Poskytovať sociálne poradenstvo a pomoc pri riešení nepriaznivých a krízových životných situácií	celoročne		Počet poskytnutých poradenstiev	0 Eur
				Vytvorenie spolupráce s formálnymi a neformálnymi skupinami s cieľom zapojiť ich do preventívnej a vyhľadávacej činnosti	celoročne		Počet vytvorených spoluprác	0 Eur
				V prípade potreby zabezpečiť mimoriadne stravovanie pre občana ohrozeného sociálnym vylúčením	celoročne		Počet občanov	Vlastné 500,- Eur/rok
		E.1.2	Zriadenie dočasných ss	Podpora zriadenia alebo zriadenie dočasne potrebných služieb (napr. iglou centrum-zimné mesiace, karanténne stredisko, atď.)	2024-2031	Mesto Skalica/ poskytovateľ ss	Počet evidovaných občanov/ rok	Kombinované/ Vlastné 6000,- Eur
		E.1.3	Zabezpečenie pochovania občana	Dôstojné pochovanie občanov bez rodinných príslušníkov a bez prístrešia, ktorý nemajú rodinu ani blízku osobu, ktorá by pochovanie zabezpečila	celoročne	Mesto Skalica	Počet pochovaní	Vlastné 2 000,- Eur/rok
		E.1.4	Udržiavať spoluprácu so subjektami poskytujúcimi ss a sociálnu pomoc, zdravotnú starostlivosť	Pokračovať v spolupráci so subjektami poskytujúcimi sociálnu pomoc a sociálne služby na uspokojovanie základných životných potrieb	celoročne	Mesto Skalica	Počet vytvorených spoluprác	0 Eur
		E.1.5	Riešenie situácie v meste	Vypracovanie koncepcie riešenia problematiky ľudí bez domova na území mesta Skalica	2025	Mesto Skalica	Vypracovaná koncepcia	0 Eur

E.2	**Vytvorenie podmienok pre poskytovanie ss na zabezpečenie základných životných podmienok**	E.2.1	Podpora prevádzky ZSS Štíbor - MCSS n. o. Skalica	Podpora prevádzky útulok, nocľaháreň, stredisko osobnej hygieny, práčovne	ročne	Mesto Skalica	Počet podporených aktivít	Vlastné 200 000,- Eur/rok
				Podpora rozšírenia prevádzky a služieb ZSS			Rozšírenie o ss/ kapacita/ m2	
				Podporovať spoluprácu terénnou sociálnou prácou	celoročne		Počet riešených prípadov	
		E.2.2	Poskytovanie finančnej pomoci občanom v hmotnej núdzi	Zabezpečenie finančnej pomoci občanom v hmotnej núdzi formou jednorazovej dávky v hmotnej núdzi	celoročne	Mesto Skalica	Počet občanov	Vlastné 5 000,-Eur/ rok
		E.2.3	Spolupráca so subjektami poskytujúcimi pomoc občanom	Zabezpečenie aktivačných prác pre dlhodobo nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie	celoročne	Mesto Skalica/ ÚPSVaR FCH Skalica	Počet miest	ÚPSVaR
				Riešenie rodín a jednotlivcov v krízových situáciách, prevenciu sociálneho vylúčenia a zosúlaďovania rodinného života			Počet rodín	0 Eur
				Spolupráca s Farskou charitou Skalica pri riešení krízových situácií v rodinách a prevencii sociálneho vylúčenia			Počet riešených prípadov	0 Eur
E.3	**Rozvoj sociálnych služieb**	E.3.1	Rozvoj ss pre zlepšenie života občanov z nízkopríjmových rodín, občanom nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii, občanov ohrozených sociálnym vylúčením	Podpora, príp. vytvorenie partnerstva na zriadenie nízkoprahového denného centra pre občanov ohrozených sociálnou vylúčenosťou	2024-2031	Mesto Skalica	Počet žiadateľov	Podľa formy podpory, projektov, rozpočtu mesta
				Podpora zriadenia zariadenia núdzového bývania				
				Podpora, príp. vytvorenie partnerstva - zriadenie komunitného centra pre občanov nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii				
		E.3.2	Zriadenie, podpora zriadenia sociálnej výdajne s poskytovaním sociálneho poradenstva	Mapovanie rodín a jednotlivcov ohrozených sociálnou a hmotnou núdzou a chudobou	celoročne	Mesto Skalica cudzie	Počet osôb/ rodín	Podľa možností a formy podpory
				Zriadenie alebo podpora zriadenia výdajňa (potraviny z potravinovej banky a iný tovar z obchodných prevádzok), možná: - priestorová podpora - prevádzková podpora, atď.	2024-2031			

3.4 Spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb

Komunitný plán má dlhodobý časový charakter a je spracovaný na obdobie 8 rokov. Po schválení v mestskom zastupiteľstve začne realizačná fáza, ktorá bude prebiehať v období rokov 2024 až 2031.

Komunitný plán sociálnych služieb je rozpracovaný do úrovne cieľov, opatrení a aktivít. Úlohy sa stávajú súčasťou plánu práce na konkrétny kalendárny rok, a ako také sa plánujú v obvyklých plánovacích termínoch mestského úradu Skalica.

Plnenie úloh zodpovedá každoročnému vyhodnocovaciemu obdobiu mesta. Je z neho vystavená monitorovacia správa, ktorá sa predkladá príslušným orgánom mesta na vyjadrenie a ako súčasť celkovej správy o činnosti mestskému zastupiteľstvu na schválenie.

Na základe výsledkov plnenia predchádzajúcich úloh plánovaných aktivít sa prípadne vypracuje ďalší plán úloh na nasledujúci kalendárny rok. Súčasťou tohto plánu je aj spresnenie vyčíslenia nákladov podľa zdrojov na príslušný rok. Spresnenie tu vyčíslených nákladov sa nepovažuje za zmenu KPSS.

Pokiaľ sa zmenia podstatné skutočnosti, ktoré majú vplyv na plnenie jednotlivých opatrení, tieto sú realizačným tímom preskúmané a je podaný návrh na zmenu KPSS. Návrh na zmenu môžu podať aj iné zainteresované subjekty pri dodržaní princípov spolupráce na realizácii, validácii a hodnotení výsledkov plnenia komunitného plánu. Zmenu v komunitnom pláne odsúhlasuje mestské zastupiteľstvo dodatkom na návrh kompetentných pracovníkov Mestského úradu Skalica.

3.5 Komunikačná stratégia

A. Ciele komunikačnej stratégie

Dôležitým rysom procesu prípravy a realizácie KPSS je priebežné poskytovanie relevantných informácií verejnosti. Cieľom komunikačnej stratégie je

1. Zabezpečiť transparentnosť celého procesu.
2. Umožniť angažovaným občanom zapojiť sa do procesu prípravy a následného vyhodnocovania KPSS definovaným spôsobom a to:
    a) Priamo – účasťou v pracovných orgánoch
    b) Nepriamo – možnosťou upozorniť na proces iných občanov, ktorí môžu mať záujem o niektorú priamu formu účasti.
3. Získať pozornosť občanov pre proces KPSS aj pri jeho realizácii a následných úpravách v ďalších rokoch.

B. Formy zverejňovania informácií

Zverejňovanie informácií vykonáva mesto Skalica s využitím foriem, ktoré má k dispozícii:

- Internetová stránka mesta, sociálne siete, YouTube kanál, Skalica magazín
- Regionálne médiá – Skalická televízia, Záhorácke rádio G3
- Informačné aktivity členov pracovných orgánov a spolupracujúcich subjektov

C. Okruh zverejňovaných informácií

Zverejňované budú nasledovné informácie a dokumenty:

1. Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica na obdobie rokov 2024 – 2031
2. Vyhodnotenie plnenia úloh za obdobie. Prvá hodnotiaca správa bude spracovaná v roku 2025 za obdobie roku 2024 a v každom nasledujúcom roku správa za predchádzajúci rok.
3. Zloženie členov pracovných skupín a spolupracujúcich skupín KPSS.
4. Ostatné dokumenty a správy súvisiace s plnením KPSS alebo s jeho zmenami.

4 Použité dokumenty, normy a literatúra

1. *Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030*. Bratislava. MPSVR SR, 2021.
2. *Národná stratégia deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti*. Bratislava: MPSVR SR, 2021.
3. *Národný program aktívneho starnutia na roky 2021-2030*. Bratislava. MPSVR SR, 2021.
4. *Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030*. Bratislava: MPSVR SR.
5. *Národný akčný plán na elimináciu a prevencie násilia na ženách 2022-2027*. Bratislava. MPSVR SR, 2021.
6. *Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2022 – 2030.*
7. *Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2023 – 2030.*
8. *Program rozvoja mesta Skalica na roky 2021 -2027.*
9. *Program rozvoja bývania mesta Skalica na roky 2015-2025.*
10. *Koncepcia rozvoja športu v meste Skalica na roky 2021- 2027.*
11. *Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v pôsobnosti mesta Skalica Stratégia a výhľad do roku 2026.*
12. *Komunitný plán sociálnych služieb mesta Skalica na obdobie rokov 2020-2023.*
13. *Koncepcia riadenia a rozvoja Centra voľného času Skalica na roky 2021-2026.*
14. *Koncepcia rozvoja sociálnych služieb na území Trnavského samosprávneho kraja 2015-2020.*
15. *Štatút mesta Skalica.*
16. *Organizačný poriadok Mestského úradu v Skalici.*
17. Zákon NR SR č. 448/ 2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/ 1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.
18. Zákon č. 355/ 2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
19. WOLEKOVÁ, H. – MEZIANOVÁ, M. 2004.*Minipríručka pre komunitné plánovanie sociálnych služieb.* Bratislava: Socia, 2004.